

CENA NUMERU
15 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we Lwowie 3 zł 30 gr., kwartalnie 9 zł 40 gr., z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 3 zł 60 gr., kwartalnie 10 zł 20 gr., zagranicą miesięcznie 5 zł 50 gr., kwartalnie 16 zł., Miesięcznie wraz z ILU STRACJĄ 5 zł 50 gr. a urzędników 4 zł

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji
19,
w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie zwraca się.
Redaktor naczelny przyjmuje: od 5-6 po południu.

Ministrowi sprawiedliwości do pamiętnika.

Lwów, 11 listopada.

Pewien wybitny prawnik paryski pisał przed kilku dniami z nieukrywana zawiścią do kolegi warszawskiego na temat procesów, toczących się obecnie w Polsce. Zdaniem prawnika paryskiego, odbiera Warszawa Paryżowi prym w dziedzinie procesów skandalicznych. Uwaga o tem, że stajemy się coraz bardziej krajem niezdrów sensacji sądowej, utrwała się nie tylko w Paryżu. Nie trzeba ukrywać, że rozgłos naszych rozpraw sądowych niezawsze jest przedmiotem zachwyty obcych.

• Poważna publicystyka znajduje się nieraz w sytuacji zupełnie bez wyjścia. Nie chce odrazu potępić, a przecież zdaje sobie sprawę, że milczeniem swoim przyczynia się do utrwalenia się stosunków szkodliwych. Zdarzyły się ostatnio dwa wypadki, które nawet nasze niemiłe władze centralne poruszyły. Oba dotyczą nieprawdopodobnego traktowania prasy prowincjonalnej przez prokuratorów. Jeden — to wypadek wileński. Czytelnicy nasi znają ten zatarg. Podprokurator sądu okręgowego wileńskiego okazał się notorycznym złodziejem grosza publicznego i państwowego. Został zdemaskowany i aresztowany. Pismo wileńskie ujawniło ten skandal. Zostało za to skonfiskowane, a ponadto poddane nieprawnej szykanie: dwukrotnej rewizji.

Odpowiedzialny zwierzchnik podprokuratora złodzieja, prokurator sądu okręgowego p. Hołownia, sam zarządził dokonanie tych zdumiewających pod względem prawnym rewizji i został za to zawieszony w urzędowaniu.

Logika życia krzyczy już teraz ze wszystkich zakątków Polski, że omszałe, carskie, austriackie lub pruskie przepisy, obliczone na to, aby gnębić myśl i wolne słowo polskie, nie mogą być jedyną podstawą, regulującą stosunek między społeczeństwem a władzami polski Niepodległej. Prokurator, gdyby nawet po stokroć miał słuszość formalną nie powinien iść przeciw żywemu, pulsującemu życiu i nie odierać się o ostrze przepisów, sprzecznych z duchem czasu. Jeżeli więc p. prokurator Hołownia ma sobie za nie przepis, dla niego niedogodny, i nielegalnie zarządza rewizję, to z tego bynajmniej nie wynika, że inny prokurator, stosujący

P. Grabski grozi, ale czy dotrzyma?

Albo Sejm uchwali dziś ustawy sanacyjne, albo rząd wyciągnie konsekwencje.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 listopada.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu odbywała się w dalszym ciągu dyskusja nad projektami ustaw sanacyjnych. Zwróciło powszechną uwagę, że premier Grabski, który zjawił się na początku posiedzenia gdy przemawiali mówcy klubów popierających rząd, wyszedł z sali, gdy zaczął przemawiać pos. Gruszka (Piast) i wrócił dopiero wtedy, gdy zabrał głos p. Moraczewski (PPS).

W kołach sejmowych przewidują,

że nie będzie można oczekiwać zakończenia dyskusji ogólnej nad ustawami sanacyjnymi w dniu jutrzejszym, gdyż do głosu zapisanych jest jeszcze kilkunastu mówców.

Premier Grabski miał oświadczyć półoficjalnie, iż jeśli Sejm nie uchwali do środy ustaw sanacyjnych, to rząd wyciągnie z tego konsekwencje. Baczycie wobec tego należy jak się zachowa rząd jeśli Sejm istotnie nie zakończy w środę dyskusji.

B. dowódca armji sowieckiej chce służyć Polsce.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10. listopada.

Do władz politycznych w Wilnie zgłosił się b. dygnitarz rządu sowieckiego dowódca jednej z armji czerwonej w wojnie przeciw Polsce Ignacy Gintowt-Dziwulowski, który oświadczył, że stęskniony za krajem wraca do Ojczyzny i chce służyć armji polskiej. W sferach miar-

inny kodeks, musi posuwać swą gorliwość walki z prasa aż do śmieszności. Cała Warszawa urzędowa jest teraz wzburzona. Nic dziwnego. Prokuratura inna zdyskwalifikowała urzędowy komunikat Prezydium Rady ministrów jako niebezpieczną pod względem państwowym lekturę; skonfiskowała ten komunikat!

Obecnie zainteresowany urząd p. premierze zapragnął jaknajszybciej oczyścić się z „zarzutu działalności antypaństwowej” i stara się przekonać ministra sprawiedliwości, że jego podwładni nie zupełnie dobrze orientują się w tem, co właściwie należy podciągać pod rubrykę antypaństwowości. Podobno p. minister Żychliński jest również zdania, że konfiskowanie oficjalnych komunikatów rządowych nie jest najlepszą drogą do podniesienia osłabionego poważnie tu i ówdzie autorytetu władz państwowych. Zachodzi tylko pytanie czy pan minister Żychliński znajduje w sobie tyle mocy i siły, aby ten swój pogląd wpoić w umysły i postępowanie władz podwładnych mu. Bo podobno nie lubi ten minister używać ostrego tonu.

dajnych oświadczone naszemu korespondentowi, że powrót Dziwulowskiego nie będzie powodem do wystąpienia ze strony władz politycznych. Dziwulowski wyjechał w r. 1924 z Rosji do Wiednia, zerwał z partją komunistyczną i rozpoczął studia uniwersyteckie. Obecnie powrócił do rodzinnego Wilna.

Ale p. Żychliński będzie musiał zadać sobie przymus i odpowiednio zareagować. Poprostu dla tej przyczyny, że prasa zorganizowana pomysłami już o swej obronie. Zresztą nie tylko to przemawia za bliską zmianą stosunków. W prezydium Rady ministrów kierownictwo spraw prasowych objął wybitny publicysta i dziennikarz, p. Witold Giełżyński, który zainteresował się żywo wybrykami prasowymi prokuratorów.

Jest nadzieja, że premier Grabski, wkrótce poleci p. Żychlińskiemu, aby szybko zrobił porządek. Zda się nawet, że im szybciej p. Żychliński do tego przystąpi, tem więcej będzie miał szans do uratowania swego bardzo już poderwanego stanowiska w gabinecie. A jeżeli nie „zdaży” — to uczyni to już jego następca. Prasa tym razem użyje swych wpływów, aby następcą p. Żychlińskiego został człowiek nowoczesny, żywy, no i prawnik, który wyrębeniem i poglądami dorastałby do stanowiska polskiego ministra sprawiedliwości.

Kto zostanie nowym komisarzem Ligi Narodów w Gdańsku?

Gdańsk, 10. 11. (PAT.) Okres urzędowania obecnego wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku kończy się 22 lutego 1926. Wobec tego Rada Ligi Narodów na najbliższym posiedzeniu zajmie się sprawą mianowania nowego wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku. Co do jego osoby nie ma do tej pory wiadomości.

Odpiś aktów sprawy

Olszańskiego.

Berlin, 10. 11. (PAT.) Min. spraw zagran. wręczyło poselstwu polskiemu w Berlinie uwierzytelnione odpiś aktów, dotyczących studenta Olszańskiego, który przed sądem w Bytomiu oświadczył, że wykonał zamach na Prezydenta Rzpiitej Polskiej. Jak wiadomo, poselstwo polskie prosiło w nocie, werbalnej o prawo wejżenia do tych aktów.

Projekt ustawy o szkołach doksztalających.

Warszawa, 10. 11. (Tel. wł.) Sejmowa komisja oświatowa pod przewodnictwem p. Sołtyka (Z. L. N.) rozpoczęła dziś obrady nad projektem ustawy o publicznych szkołach doksztalających dla młodzieży, zatrudnionej w przemyśle i handlu. Na posiedzenie przybył minister oświaty p. St. Grabski. Dyskusję odroczone do następnego posiedzenia.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 10. 11 we Lwowie 6.10 zł.
Dolar w wolnym obrocie dnia 10. 11. w Krakowie 6.10 do 6.11 zł.
Dolar w wolnym obrocie dnia 10. 11. w Warszawie 6.105 zł.
Urzędowe giełdy warszawskie.
N. Jork transakcje 5.98; sprzedaż 6.00; kupno 5.96.
Zurych urzędowy. Warszawa 85.50, Londyn 5.1875, Londyn 25.14 i 7/8, Paryż 20.675, Wiedeń 73.125, Praga 15.375, Włochy 20.625, Belgia 23.525, Budapeszt 72.65, Sofia 3.775, Holandia 208.85, Oslo 105.00, Kopenhaga 129.00 Sztokholm 138.80, Hiszpania 74.15, Bukareszt 2.44, Berlin 123.525, Belgrad 9.185.
Pogielda nowojorska. Warszawa 16.50, Londyn 4.84 11/16, Paryż 3.9675, Wiedeń 14.06, Praga 2.9625, Włochy 3.96, Belgia 4.535, Budapeszt 14.25, Szwajcaria 19.27, Sofia 0.74, Holandia 40.23, Oslo 20.24, Kopenhaga 24.83, Sztokholm 26.75, Hiszpania 14.29, Bukareszt 0.475.

Skandale, bezustanne skandale!

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa 10 listopada. Rząd nasz nie lubi się spieszyć, gdy chodzi o zadośćuczynienie opinii publicznej. Pod tym względem dzieją się u nas rzeczy naprawdę niebywale. Poruszyliśmy już na tem miejscu sprawę wiceministra kolei Eberhardta. Oświadczenie, jakie złożył min. Tyszka w sprawie niedogodnych dla skarbu umów, zawar tych przez tego wiceministra, kazało przypuszczać, że minister Tyszka zna rzecz dokładnie i że przed wystąpieniem zbadał ją ponownie. Tymczasem upłynął cały tydzień, nim wyłoniono komisję dyscyplinarną na skutek żądania p. Eberhardta i alarmu prasowego. Teraz komisja bada całokształt sprawy. Lada dzień należy oczekiwać wyniku prac komisji i konkretnych wniosków. Tymczasem słychać, że p. min. Tyszka już się cofa z poprzednio zajętego stanowiska. Już się mówi, że protokół oświadczenia, złożonego przezeń w komisji komunikacyjnej Sejmu odbiegał znacznie od tego — co piśma w jego imieniu podały. W kołach półurzędowych tłumaczy, że właściwie pomylił się p. minister nieco w ocenie umów, zawartych przez p. Eberhardta, bo nie znał wielu szczegółów. Teraz dopiero uprzytomnił sobie p. Tyszka, że niewygodne obecnie dla skarbu umowy, zawarte w roku 1923, były jednak dogodnie w chwili zawierania ich, że ponadto uzyskały one zgodę Prokuratorji Generalnej, a bodaj czy także nie Komitetu Ekonomicznego Ministrów. Wszystko to razem ma wykazywać że p. Eberhardt nie popełnił żadnego czynu karygodnego, podpisując owe umowy.

Najdziwniejsze w całej tej sprawie jest zachowanie się p. ministra Tyszki. Musiał przecież rozporządzać jakimś materiałem, skoro składał na komisji oświadczenie, obciążające jego zastępcę. Nikt przecież nie nalegał i nie mógł nalegać, aby minister już na tem posiedzeniu zajął stanowisko zdecydowane. Mógł — jak się to często praktykuje — prosić komisję o pewien termin, po upływie którego zobowią-

załby się przedstawić komisji wyczerpujący materiał. P. min. Tyszka wolał odpowiadać odrazu i w sposób zdecydowany. Teraz rozlegają się w jego otoczeniu głosy, że minister coś tam przeoczył, o czemś dokładniej nie wiedział.

Już ten stan rzeczy jest skandalem, jest podrywaniem ostatecznym autorytetu władz. Jakto? Więc sam minister kolei plotkuje na komisji? Czyż należy się dziwić, że opinia publiczna z jednakiem niedowierzaniem odnosi się po takich incydentach do ministrów, którzy w poważnej sprawie nadużyć zabierają głos w Sejmie, a potem wycofują się z całej sprawy? Komuż ostatecznie wierzyć? A może nie było żadnej krzywdzącej skarb umowy, może komisja sejmowa rzuciła oszczerstwo na ministerstwo kolei? Ale w takim razie p. min. Tyszka zgrzeszył ciężko przeciw swemu własnemu urzędowi, nie odplerając z punktu niestusznym zarzutów. Nam się wydaje, że p. Tyszka zastosował w tym wypadku metodę stałą u nas praktykowaną. Może w duchu nie wierzył w rzeczość zarzutów komisji sejmowej. Być może. Ale dla czegoż nie zasłonić się w tym wypadku nieobecny na komisji? Przecież to tak łatwo...

A teraz jest przykro. Bo ludzie wzięli całą rzecz na serio. Żadają wyraźnej odpowiedzi: kto winien? I tego właśnie nasze władze centralne najbardziej nie lubią: kategorię ustalenia stopnia winy. Stało się u nas nieomal chorobą, że tego rodzaju sprawy przewlekamy w nieskończoność, aby w końcu wyłaniać jakieś wielogłowe, wzajemnie wewnątrz neutralizujące komisje, które w końcu wydają jakieś orzeczenia, podobne do wyroków pyłki. Tym razem jednak sprawa musi znaleźć inne rozwiązanie, komisja komunikacyjna Sejmu zażąda kategorię odpowiedzi i nie cofnie się — jak nas zapewniali wybitni jej przedstawiciele — przed żadnym krokiem, byleby dojść prawdy.

Wręb.

Moskwa wchodzi na drogę układów z Anglią.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“.)

Moskwa, w listopadzie. (I.) Bawiąca obecnie w Moskwie angielska delegacja robotnicza uczyniła pierwszą oficjalną próbę pośrednictwa w sprawie ułożenia stosunków angielsko-sowieckich. W tym celu wystosowała delegacja memorandum do Rykowa, żądając od niego konkretnej odpowiedzi co do stanowiska rządu moskiewskiego w kwestiach, których załatwienie może doprowadzić do porozumienia.

Rzecz charakterystyczna, że mimo komunistycznych tendencji delegacja na czoło swe wysunęła sprawę wypłaty odszkodowania przez Sowiety obywatelom angielskim za straty wyrządzone w czasie rewolucji wskutek konfiskacji, „upaństwowienia” majątku itd. W dłuższej odpowiedzi Rykow zaznacza, że sprawa ta o doniosłym znaczeniu zasadniczym miała już stanowić przedmiot układu z rządem Mac Donalda i że obecnie nadaje

się do dyskusji oraz dalszych rokowań. Rząd sowiecki — oświadczył w dalszym ciągu Rykow — gotów jest udzielić fabrykom angielskim zamówień na wyroby przemysłowe w ogólnej kwocie 15 milionów funtów szterl. pod warunkiem jednak udzielenia kredytów na takich samych podstawach, jakże uzyskano w innych krajach.

Twierdzą, że ta „wymiana not” między delegacją robotniczą a prezesem rządu moskiewskiego ma stanowić podstawę do wznowienia rokowań sowiecko-angielskich, gdyż w drodze prywatnej miano rzekomo już osiągnąć porozumienie co do najbardziej zawikłanych stron zatargu między tymi krajami.

W SZWAJCARJI SPADŁY ŚNIEGI.

Genewa, 10. 11. (PAT.) Od dzisiejszej nocy pada w całej Szwajcarii śnieg. W niektórych miejscowościach już widać sanie.

Rząd sprzeciwił się wstrzymaniu podwyżki czynszów

natomiast godzi się na 6-miesięczne moratorium.

Warszawa, 10. 11. (Tel. wł.). Sejmowa komisja prawnicza pod przewodnictwem p. Marka obradowała nad wnioskami klubów P. P. S. i N. P. R., zmierzającymi do nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów w kierunku wstrzymania automatycznej podwyżki komornego. Na posiedzenie przybył delegat Rządu, który oświadczył, że Rząd jest przeciwny projektowi, zmierzającemu do wstrzymania automatycznej podwyżki komornego. Jest natomiast za przedłużeniem ochrony lokali fabrycznych.

która wygasa z końcem r. 1925, na dalszy rok, t. j. do końca r. 1926 z tem, że czynsze nie mogłyby przewyższać 100 procent czynszu przedwojennego. Ponadto Rząd jest za upoważnieniem sądów do udzielenia moratorium, o ile sprawa dotyczy lokali jedno- lub dwu-izbowych i o ile czynszu nie płacono z powodu braku pracy lub oczywistej nędzy. Rząd jest dalej za przedłużeniem terminu eksmisji dla bezrobotnych od 6 miesięcy do 1-go roku.

—XOX—

Jak gospodarują Czesi?

Lwów, 11 listopada.

Subskrypcja na akcje Banku Narodowego w Czechosłowacji została 2 i pół razy pokryta. To są cyfry — zebrane prowizorycznie przez instytucje urzędowe. Prywatnych zamówień jeszcze nie obliczono. W każdym razie już na tej podstawie może ministerstwo skarbu w Pradze ogłosić tryumf swojej polityki finansowej.

Czeskie samochwalstwo jest niestety uzasadnione. Potwierdza to dyrektor jednego z wielkich angielskich banków, który na zjeździe międzynarodowym Izby Handlowych powiedział, że Czechosłowacja jest w Europie pod względem gospodarczym wyspą szczęśliwych, nie mającą nic równego sobie na świecie. Kraj znajduje się w stanie ogólnego dobrobytu i jest do pewnego stopnia wyjątkiem w Europie.

* * *

„Prager Presse” dopatruje się tak dobrego wyniku subskrypcji akcji Banku Narodowego w dotychczasowej stałej, konsekwentnej i celowej polityce czechosłowackiego urzędu bankowego przy ministerstwie skarbu. Ten korzystny wynik, zdaniem „Prager Presse”, nie może pozostać bez wpływu na zagranicę, gdyż w

obecnym stosunkach finansowych fakt ten jest niezwykle. Poza tem „Prager Presse” podnosi, że subskrypcje pochodzą z bardzo szerokich kół społeczeństwa, gdyż bardzo wielu subskrybentów podpisywało zaledwie kilka akcji. „Prager Presse” widzi w tem dowód powszechnego zaufania społeczeństwa do polityki finansowo-walutowej. Poza tem znaczny udział w subskrypcji wzięły kasy zaliczkowe, które zadeklarowały około 48 milionów, tudzież kasy oszczędności, — które zadeklarowały około 84 milionów koron czeskich.

ROZWIĄZANIE IZB ROBOTNICZYCH W MEDJOLANIE.

Rzym, 10. 11. (PAT.). Dekret prefekta Medjolanu zarządza rozwiązanie izb robotniczych w Medjolanie i Manza. W uzasadnieniu dekretu jest powiedziane, że obie te izby robotnicze służyły wyłącznie celom politycznym i przyłączyły się do wywrotowej działalności rozwiązaną już partii socjalistów unitarystów.

Wczoraj obsadziła policja redakcję socjalistycznego dziennika „Avanti” i komunistycznej „Unita”. Po przeprowadzeniu rewizji lokal o pieczętowano.

—XOX—

Z prasy ruskiej.

Nieco gorczy w sprawie więziennictwa. Nieprawdziwe uogólnienia w sprawie celibatu. Ukraina radjańska.

Lwów, 11 listopada.

Przy sposobności pierwszego czytania ustawy o więziennictwie wygłosił poseł Chrucki obszerną mowę, zwróconą całkowicie przeciw obecnie panującym porządkom w więzieniach. Podkreślił głównie dwa momenty, a mianowicie: 1) bicia więźniów i 2) tak zwane głodówki. Chociaż komisja specjalna powołana do zbadania stanu w więzieniach skonstatowała, że nadużyć większych nigdzie nie było, a tem bardziej nie może być mowy o biciu, poseł ruski upierał się przy swoim twierdzeniu, że „katowania” stosuje się na wielką skalę.

Co do głodówek, wyjaśnił minister Żychliński, że więźniowie robią z nich często środek taktyczny, zmierzający do wymuszenia lepszych warunków więziennego życia, a jeszcze częściej jest głodówka manewrem politycznym, spełniającym rolę czynnika agitacyjnego poza murami więziennymi. Najlepsze warunki w więzieniach nie powstrzymują rozpolitykowanych, antypaństwowych żywiołów od głodowych manifestacji, które niewiele kosztują, a przynoszą aureolę bohaterstwa.

W sumarycznej ocenie współczes-

nego stanu politycznego Polski „Dziło” bawi się w groźnego proroka i przepowiada w najbliższej przyszłości groźne skutki obecnie panującego przesilenia. W tem przekonaniu utwierdza polityków ruskich książka aktywistyczna pod tytułem: „Błędy i doświadczenia naszej polityki zagranicznej” której autor stwierdza błędność dotychczasowych metod.

Celibat jest nadal sprawą jątrzącą prasę ruską. Obecnie przy sposobności powrotu kleryków przemysłowych do seminarjów, „Dziło” z ubolewaniem stwierdza upór episkopatu ruskiego w tym względzie i daje bisk. Kocyłowskiemu upomnienie, że zamiast walczyć z przywilejami cerkwi, lepiejby było „zaprotestować przeciw temu że jego podpis znalazł się na proklamacji polskiego obchodu „Nieznanego Żołnierza”.

Ciekawą statystykę znajdujemy w Ukrainy radjańskiej. Oto dowiadujemy się, że dwie kooperatywne spółki w Żytomierzu z państwowego przydziału manufaktury 50% sprzedały prywatnym kupcom. O kryzysie gospodarczym w Rosji świadczy fakt, że w samej Odessie na 58.000 robotników jest 40.000 bezrobotnych.

—OO—

Pod znakiem czasu.

WŁOSY A ROZUM.

Lwów, 11 listopada.

Za wielką ofiarę w imię pa-
trjotyzmu poczytany był czyn Nie-
mek, które w czasie wojny ucinają
sobie warkocze i ofiarowywały je
państwu jako materiał, potrzebny
do konstrukcji łodzi podwodnych.

Dziś pozbawienie się włosów
przestało już być poświęceniem.
Niepotrzebne warkocze walają się
po szufladach, a niewiasty płacą
drogo fryzjerom za strzyżenie główek.
Kobieta z długimi włosami i upię-
tą fryzurą stała się czemś nieaktu-
alnym, niemal archaicznym, jak dłu-
ga suknia, wysokie buciki i staro-
świecki walc. Równocześnie też są
długie włosy — niewiadomo dla-
czego — symbolem minionego ro-
mantyzmu i poczciwej cnoty.

Zawzięcie zatem walczą z mo-
dą paziowskich fryzur — męzowie
modnych żon i ile im starczy wła-
dzy, nie pozwalają im obciąć włosów.
Większość dzisiejszych „garçonnek”
to panny i wyzwolone z pod mę-
skiej przemocy mężatki. Kobieta o
krótkich włosach jest niejako obra-
żem nowoczesnej swobody i wyzwola-
nia.

Mawiano dawniej złośliwie o
kobietach: „Długie włosy, rozum
krótki”. Ejże, przeciwnicy głów
krótkowłosych! Uważajcie, aby was
nie posadzono o to, że obawiacie
się, by waszym żonom nie przy-
było z ubytkiem włosów — za du-
żo rozumu... (m)

**TOAST PRZYJAŹNI ANGIELSKO-
NIEMIECKIEJ.**

Londyn, 10. 11. (PAT.) Prasa za-
mieszcza na widocznych miejscach
fotografie wczorajszego bankietu w
Guildhall, które przedstawiają am-
basadora niemieckiego Stachmera
siedzącego obok Chamberlaina. U
dołu widnieją słowa angielskiego mi-
nistra spraw zagr.: Wychylam dziś
kielich przyjaźni z ambasadorem nie-
mieckim. Co ja dziś uczyniłem, oby
powtórzonym było jutro przez inne
narody.

Okropności, skandale ; skandaliki.

Lwów, 11 listopada.

Komisja wojskowa, przeprowa-
dzająca rewizję w wytwórni masek
gazowych w Skarżysku, stwierdziła,
że siedem wagonów masek, warto-
ści 7 milionów złotych jest nie do
użycia. Zarządzono śledztwo.

Jakiegokolwiek określenie tej o-
kropności jest za słabe. Komisja
śledcza nie powinna mieć najmniej-
szej litości dla podobnego łotrystwa,
co więcej, powinna mieć prawo do-
stawić oskarżonych przed sąd do-
raźny i rozstrzelać, a majątki skon-
fiskować na rzecz państwa. Musi-
my raz sobie powiedzieć, że pierw-
szym krokiem do prawdziwej os-
zczędności jest postawienie szubie-
nicy przed każdą podejrzaną insty-
tucją i zawieszenie stryczka nad
biurkiem każdego urzędującego zło-
dzieja.

O porządkach w Państwowych
Zakładach graficznych wie każde
dziecko umiejące czytać. Lecz do-
piero teraz udało się Najwyższej
Kontroli Państwa przystąpić do
szczegółowej rewizji.

Wysoka Komisja, za wykrycie i
powieszenie każdego nieznanego
dotychczas złodzieja czeka cie
wdzięczność milionów i chwala nie-
śmiertelna.

Według wiadomości, podanej
przez „Lodzer Volkszeitung” mono-
pol tytoniowy sprowadził z Finlan-
dji 200 wagonów kartonu. Obliczcie
ile złotych poszło za granicę, ile się
obłowili pośrednicy, ilu ludzi straci-
ło zarobek w kraju, który ma
przecież drzewo i własne fabryki
kartonu.

„Dziennik Poznański” donosi, że
zamówienie na 1000 wagonów kole-
jowych otrzymała firma włoska —
a delegacja rządowej fabryki „Wa-
gon” w Ostrowie, która prosiła o
cofnięcie zamówienia w Warszawie
— nie została dopuszczona do pre-
mjera.

Zamówienia na hełmy policyjne,
które chyba nie były jeszcze tak
konieczne potrzebne, zostały po-
wierzzone firmie niemieckiej. Oferty
krajowe niższe nawet odrzucono.

A teraz rzeczy drobniejsze, a ie-
dnak przykre.

W czasie pogrzebu Nieznanego
Żołnierza duchowieństwo protestan-
ckie otrzymało „honorowe” miejsce
przy trybunach... obcych przedsta-
wicieli. Pastor Michelis, który ten
fakt przytacza, zapytuje słusznie:
„Czy w walce o wolność ojczyzny
Polacy-ewangelicy także się przy-
patrywali?”

Kretynizm warszawski na tym
punkcie przeszedł wszelkie granice.

Posel Smulikowski wniósł inter-
pelację, w której przytacza fakt już
czysto poznańskijskiej natury.

Oto kurator okręgu poznańskiego
p. Stein samowolnie podwyższył
godziny religii w seminarjach z 9
na 17 wbrew rozporządzeniom mi-
nisterstwa.

Przy tej sposobności wyszła na
jaw treść wykładów ks. Jana Szu-
kalskiego prof. semin. żeńskiego w
Inowrocławiu, gdzie na lekcjach re-
ligii stawiano następujące pytania:
„Co to jest prostytutka?” „Co to
jest Sulamitka?” — oraz uwagi te-
go rodzaju: „Gołą Zuzannę napadło
kilku gołych starców. Szkoda, że
nie byli młodzi”. — Albo. „Wy nie
umiecie całować. Przy całowaniu
językiem swoim szukać drugiego
winnyście wystawiać języczek i ję-
zykiem swoim szukać drugiego
języka”. — To są nieliczne wyjątki
z protokołów.

Tyle jest słów tej przykrej histo-
rii na dzień dzisiejszy. Miej cierpli-
wość czytelniku! Któż nam zareczy,
czy jutro nie przyjdą rzeczy gorsze.

HERBATA RIEDLA**Ponoś...***Spirytus i pożyczki.*

Grabski pożyczka, gdzie się tylko uda,
A trzeba przyznać: ma pyszne metody!
Polski spirytus działa istne cuda.
(Trudno dolara wyczerować z wody).

Prawda! — pożyczka ma jeden warunek
Zwykle niemły: haracz procentowy!
Lecz w spirytusie utopić frasunek!
Bo co z cielecią, jeśli niema krowy?

Można pożyczyć miliony, krocie,
Od nich obiecać 100 procent od biedy.
Tem gorzej! Wszystko oddasz w czolapocie;
I śtiwowica nie pomoże wtedy.

Wid.

Z Magistratu.

Lwów, 11 listopada.

Na wczorajszym posiedzeniu
magistratu przyznano konsensus na
następujące budowy: jednopiętrowe-
go domu przy ul. Wołyńskiej, je-
dnopiętrowego przy ul. Potockiego
7, dwupiętrowego przy ul. Toro-
siewicza, czteropiętrowego przy ul.
bocznej Kochanowskiego.

Uchwalono 28 rejestrów kar-
nych, 23 osoby ukarano za spóźnio-
ną rejestrację, 14 szynkarzy za prze-
kroczenie ustawy antyalkoholowej
skazano na grzywny po 5—100 zł.
Przyjęto do związku gminy 7 osób.
W końcu uchwalono wniosek na
sprzedaż gruntu pod gimnazjum
prywatne przy ul. Pełczyńskiej.

**Największa impreza sportowa
świata.**

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 11 listopada.

W biegu sztafetowym, rozpocze-
tym w dniu 4 b. m. przez oddziały
K. O. P. wzdłuż granicy wschodniej
— drużyna z południa przebiegła
dziś 1260 klm. i dotarła do miejscow-
ości Rygorowce w odległości 28
klm. od granicy łotewskiej. Druży-
na z północy dotarła dziś po połu-
dniu do ostatecznego celu, t. j. do
Okopów Św. Trójcy.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 12 11. 25.

SVEN ELVESTAD

16

Kobieta-pająk.

Z przygód dedektywa ASBJÖRNA KRABA.

(Ciąg dalszy).

Dażeniem rządu jest wyjaśnić zu-
pełnie tę sprawę, choć się jest pe-
wnym, że wyniknie z tego powodu
wielki skandal, gdy znajdzie się
klucz do zapisków kapitana Dueza,
ale rząd postanowił zrobić wszy-
stko, aby wreszcie wrzód pękł.

W ciągu ostatnich czternastu dni
miał rząd dwa zadania do rozwią-
zania. Przedewszystkiem starał się
wejść w posiadanie klucza do tajem-
nego pisma. Wie się mianowicie
nietylko na pewne, że taki istnieje,
ale nawet domyśleć się można, gdzie
się on znajduje.

Po drugie musiał rząd czuwać nad
tem, aby klucz pozostał tam, gdzie
teraz się znajduje i to tak długo, do-
dłki go się nie zniszczy.

Lecz równocześnie upewniono się,
że i inni ludzie ubiegają się o znalezienie
tego ważnego papieru.

Gdyby się ten dokument dostał do
rąk ludzi bez sumienia, mogłyby z
tego wynikać wielkie nieprzyjem-
ności.

Chodzi bowiem o wielkie sumy. W
roku szantażystów lista owa stała-

by się tak korzysnem źródłem do-
chodów, jakiego nie znano dotąd w
analogicznych wypadkach.

Dyplomata przerwał na chwilę i
wyjął z kieszeni jakieś papiery. De-
dektyw pojął teraz, że sprawa dy-
plomaty prowadzi go nagle do roz-
wiązania tajemnicy, odnoszącej się
do „kobiety-pajaka” i młodej pary
Francuzów.

Konsul mówił dalej:
— Sprawa przedstawia się miano-
wicie tak: klucz do tajemniczych
zapisków Dueza znajduje się wła-
śnie w tej chwili w Chrystjanji, mój
drogi panie dedektywie.

Krag, lubiący zadziwiać ludzi, z
którymi wchodził w stosunki, przer-
wał dyplomacie:

— Pozwoli pan, że dokończę. Czy
nie można przyjąć z całą pewnością,
że klucz do mistycznych zapisków
jutro rano nie będzie się już znajdował
w Chrystjanji, ale w drodze do
Bergen?

Dyplomata spojrzał nań zaskoczony.

— Ma pan słuszność, — rzekł. Pan
wyprzedza wypadki.

— Czy Duez miał kochankę? —
zapytał Krag.

Dyplomata skinął potakująco
głową.

Dedektywa zdziwił nadzwyczaj-
ny związek zachodzący między wy-
padkami; mógł teraz zadać całą ma-

se pytań, nie będąc w obawie, że
powie jakiś nonsens.

— Dama ta jest Paryżanką. Młoda,
najwyżej dwadzieścia trzy lat.
Ma ciemne włosy i rysy twarzy pra-
wie anglosaskie.

Dyplomata podniósł się powoli.
Cwikier znów spadł mu z nosa.

— Co za djabeł z pana! — rzekł.
Czy zna ją pan może

Krag odpowiedział śmiejąc się:

Widziałem dziś Paryżankę na mie-
ście. O tej porze roku rzadki to pta-
szek, a pan przecie sam powiedział,
że klucz do tego pisma znajduje się
tutaj. A daje B.

— A więc dobrze, czy doszedł pan
już do jakichś ostatecznych wnio-
sków?

— Tak. Pozwoli pan, że zadam mu
kilka pytań?

— Proszę bardzo.

— Na imię tej damie jest Litti.
nieprawdaż? Jedzie razem z młodym
hrabią, nazwiskiem Maret?

— Słusznie, tylko on nie jest hra-
bią.

— Dobrze. To nie odgrywa żadnej
roli. Mają ze sobą sekretarza, na-
zwiskiem Mc. Clure i damę do towa-
rzystwa Sarę Simpton.

— Która objęła obowiązki w Ko-
penhadze. Zupełnie słusznie. Czy lu-
dzie ci obudzili już pańskie podejrze-
nie?

— Tak. Sprawa o której przedtem

wspomniałem dotyczy tych wszyst-
kich osób. Ale teraz zdaje się, będą
mógł zabić dwie muchy za jednym
uderzeniem, — a może nawet roz-
chodził tu się tylko o jedną muchę.
Lilli jest więc tą, która ma klucz?

— Przypuszcza się, że ona, lub jej
towarzysz. Wszystkie poszukiwania
prowadziły do niej. Mieszkała w
prześlicznej willi, przygotowanej dla
niej przez Dueza. Może się pan do-
myśleć, że w ostatnim miesiącu by-
ło wiele włamań, ale nie odzyskano
klucza do tajemnego pisma.

— Mówi pan o włamywaczach?

— Hm, — chrząknął dyplomata.
Powiadam że klucza nie znaleziono.

— Wobec tego może on całkiem
nie istnieje?

— Nie. Że istnieje wnioskuję się na
podstawie tego, że w ostatnich
dniach zaszło kilka wymuszeń. I tak
wymuszono wiele od pewnego, bo-
gatego żydowskiego adwokata. Są-
dzą jednak, że Lilli ma za mało spry-
tu do takich sztuczek. Ale kocha
bardzo swego przyjaciela, fotogra-
fa, a temu człowiekowi można już
coś przypisać. Posiadając klucz, tu
piękna para stała się niebezpieczną.
Wyrobił więc pan sobie pojęcie o
sprawie, którą chce panu powie-
rzyć?

(C. d. n.)

Sprawa Steigera przed sądem.

Zeznania dalszej serji świadków.

Dwudziesty drugi dzień rozprawy.

Lwów, 11 listopada.

Wczorajsza rozprawa toczyła się przy słabym zainteresowaniu publiczności, nieomal że w sennym nastroju. Przyczyniła się do tego monotonia zeznań wczorajszych świadków, mocno odbijająca od niedawnych sensacji, jakie wniosły zeznania Łukomskiego, Swolkiena, Suchenka i Sawickiego.

Z dużą natomiast niecierpliwością oczekuje publiczność zeznań podkom. Kajdana i — po wczorajszej uchwale Trybunału — Izzy Orłowskiej.

Na wstępie wczorajszej rozprawy przewodniczący r. Franke odczytał uchwałę Trybunału w sprawie dotąd nie załatwionych wniosków prokuratora i obrony.

Uchwalono przesłuchać jako świadka Izę Orłowską na okoliczności, zawarte w zeznaniach świadka Werchoły, dalej ponownie Marję Pasternak, którą uchwalono skonfrontować z insp. Sawickim.

Nie zgodzono się na konfrontację insp. Łukomskiego z insp. Sawickim i in. świadkami. Postanowiono natomiast wezwać jako specjalnych znawców chemii i środków wybu-

chowych — mjr. inż. Draca i mjr. inż. Grossa. Wskazało na nich, jako na wybitnych znawców, ministerstwo spraw wojsk. w odpowiedzi na zapytanie, wystosowane przez Trybunał.

Odnosnie do odrzuconych wniosków zastrzegł sobie prok. Hryniewiecki wniesienie zażalenia nieważności.

Świadek pni Helena Fiderer.

„Bomba spadła z góry“.

Przystąpiono następnie do przesłuchania świadka Junkskiego Stanisława, słuchacza praw, który w krytycznej chwili znajdował się na miejscu zamachu.

Świadek słyszał, jak mówiono, że bombę rzucił mężczyzna w jasnym płaszczu i że to zrobili żydzi. Słyszał on również jakiś kobiecy głos, wołający: „Aresztować! Ten płaszcz!”

Świadek miał wrażenie, że bomba spadła z góry, jakby z nad kawiarni „De la Paix”.

Świadek Bernard Ulrich, kolega oskarżonego ze Związku „Makabea”, widział go w dniu zamachu o godz. 1.15 po poł., idącego z biura do domu.

Świadek dr. Tobiasz Rapp w chwili zamachu znajdował się na narożniku koło sklepu Bayera, w tłumie między publicznością.

Oskarżonego nie zauważył, jak-

Ćwiczebne granaty na strychu.

Świadek Antoni Krupiński, dozorca kamienicy przy ulicy Kochanowskiego 1. 14. opowiada, że na polecenie właścicielki realności, p. Fidererowej, przeszukał w towarzystwie urzędnika Doosego ubikację strychową, gdzie znaleźli 2 wypró-

kolwiek znalazł go z widzenia.

Dr. Rapp miał wzrok skierowany w kierunku nadjeżdżającego powozu Prezydenta Rzpltej. Gdy powóz ten znalazł się mniej więcej na wysokości sklepu Bayera, świadek zauważył pocisk na wysokości 4 m nad ziemią i miał wrażenie, że został on rzucony z góry.

Obawiając się, iż policja zaaresztuje wszystkich obecnych, świadek cofnął się w kierunku kawiarni „City” i po pewnym czasie zauważył, jak prowadzono Steigera aresztowanego. Obok szła jakaś pani (Pasternakówna), która żywo gestykowała.

Na pytania obrony świadek opowiada, że oskarżonego zna z kursów prawniczych dr. Rappaporta. Oskarżony nieraz dyskutował na tematy prawnicze. O komunizmie nigdy nie było mowy w tych dyskusjach.

nione z materiału wybuchowego granaty ręczne.

Jak się później okazało, były to ćwiczebne granaty, stanowiące własność brata Fidererowej — porucznika Regenstreifa.

Jak wyglądał uciekający ?

Przesłuchano następnie świadka Zygmunta Schorra, literata żydowskiego, b. prezesa „Makabei”, który zeznał, że Steiger wrogo odnosił się do komunizmu i jako narodowiec żydowski obawiał się wpływów komunistycznych na organizacje kolonizacyjne żydowskie. Oskarżonego świadek charakteryzuje jako człowieka spokojnego, dbającego przede wszystkim o ukończenie studiów i zajęcia odpowiedniego stanowiska społecznego.

Następny świadek August Niznikiewicz widział bezpośrednio po zamachu jakiegoś mężczyznę, uciekającego w stronę placu Marjackiego. Osobnik ten rzucił się do ucieczki z pod sklepu Bayera pierwszy, a za nim dopiero reszta publiczności. Był on brunetem o przystyżonym wąsach, ubrany w czarne ubranie i ciemny kapelusz i półbuty.

Świadek Jakob Schreiber w chwili krytycznej znajdował się na Wąłach Hetmańskich. Zauważył on, jak

w chwilę po zamachu z pośród publiczności, zebranej koło sklepu Bayera, wybiegli dwaj mężczyźni, którzy poczęli uciekać w kierunku cukierni Bienieckiego, a następnie znikli w ulicy Kilińskiego.

Jeden z tych dwóch osobników był wysokim barczystym blondynem, o dzikim wyrazie twarzy. Był bez kapelusza i bez płaszcza. Drugi był niższego wzrostu, brunet.

Za tymi dwoma, w odległości 20 kroków, biegła jakaś kobieta w chustce na głowie. Świadek bomby nie widział. Sądził, iż uciekają jakichś złodzieje przed policją.

Świadek insp. pol. polit. Sawicki.

Świadek Marcel Herman, dyrektor Tow. „Assecurationi Generali”, stał w chwili zamachu przy oknie w

swojem biurze, mieszczącym się przy ulicy Kopernika 1. 3, na wysokości kawiarni „De la Paix”. Bombę świadek ten spostrzegł dopiero przed upadkiem na 1 i pół metra nad ziemią. Miał wrażenie, iż spadła ona z góry.

Ostatni zeznawał wczoraj Adolar Vasch, kierownik buchalterji Tow. „Assecurationi Generali”. Świadek ten, jako Węgier, nie władający językiem polskim, zeznaje po niemiecku.

Świadek Vasch, który stał przy oknie w swoim biurze, obok dyr. Hermanna, podaje dwa charakterystyczne szczegóły.

Widział on mianowicie bombę na wysokości 1 i pół metra ponad balkonem kawiarni „De la Paix”. Bomba, z zapalonym lontem spadając z góry, przedstawiła się stojącemu w oknie świadkowi jak płomień wielkości arkusza papieru. Świadek odniósł wrażenie, iż bomba spadła z góry, z wysokości ponad kawiarnią. Drugim charakterystycznym szczegółem, zaobserwowanym przez tego świadka, jest spostrzeżenie, że wiele osób, kłaniając się Prezydentowi, podnosiło ręce ku górze.

Po przesłuchaniu tego świadka odroczone rozprawę do dziś, godziny 9-tej rano.

Rząd polski otworzy granice dla importu?

Wiedeń, 10. 11. (Tel. wł.) „N. Fr. Presse” podaje w formie pogłoski, że w najbliższych dniach ma się pojawić nowe rozporządzenie rządu polskiego, znoszące pierwszą listę zakazu przywozu towarów. Zakaz

ten, wydany w czerwcu b. r. skierowany był pierwotnie tylko przeciw Niemcom, atoli został w sierpniu rozszerzony na wszystkie inne państwa.

— X OX —

Rozbiórka soboru będzie ponownie wstrzymana.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 listopada.

Przy rozbiórce soboru na pl. Saskim zastosowano ostatnio wzmocnione naboje pyroksylinowe w celu rozwalenia betonowych filarów. — Wczoraj użyto jednak tak silnych naboików, że odtamki wysadzonych murów zranili wiele osób. Wobec

tego powstała konieczność wstrzymania wysadzania murów przy pomocy środków wybuchowych. Ostatnią opinię wyda Min. spraw wewn., które poleci wstrzymanie tej intensywnej rozbiórki opornego soboru.

— X O X —

Szkody wyrządzone przez dywersantów litewskich.

Święciany, 10. 11. (PAT). Dotychczasowe dochodzenia w sprawie napadu na Cejkienie wykazały, że napadu dokonała banda, złożona z 15 osobników, uzbrojonych w mausery i ręczne granaty. Napadu dokonano o godz. 19.50. Lokal posterunku policyjnego ostrzeliwany wskazuje ślady kul z trzech stron. W lokalu tym znajdowało się 2 funkcjonariuszy policji, którzy dzielnie bronili dostępu do posterunku, ostrzeliwując się z karabinu maszynowego i z karabinów ręcznych. — Reszta posterunkowych pełniła słu-

żbę patrolową. Zachowanie się policji było bez zarzutu. Lokal urzędniczy, w którym mieściła się agencja pocztowa, spłonął doszczętnie. Straty w inwentarzu ruchomym i w zrabowanej gotówce wynoszą 2.300 zł. Straty osób prywatnych zamieszkałych w lokalu urzędniczym, sięgają kilku tysięcy złotych. Lokal urzędu gminnego był ubezpieczony na 13 tysięcy złotych. Inwentarz szkolny i sprzęty agencji pocztowej spłonęły lub zostały zniszczone.

— X O X —

Ankieta Teatralna „Kurjera Lwowskiego”.

Dziś zamieszczamy w dalszym ciągu 2 głosy w sprawie problemu teatralnego, a to wybitnego autora dramatycznego, redaktora „Świata”

Co mówi Stefan Krzywoszewski.

Warszawa, w listopadzie.

Upadek teatru polskiego w ogóle? Nie widzę go. Prawdą jest, że **podupadły teatry w pewnych miastach.** Dla czego? **Bo miasta te — miejmy nadzieję, — chwilowo, — podupadły.** Związek przyczynowy jest jasny.

Mniej talentów aktorskich? Oslabienie twórczości dramatycznej? Przesada. **Mamy całą plejadę znakomych artystów.** Twórczość dramatyczna polska nie była nigdy o wiele bogatsza. **Genjalny pisarz — Słowacki, Fredro, Wyspiański — zjawia się rzadko i nieoczekiwanie.** Hodować genjuszów niepodobna. **Czy nie wymagamy zbyt wiele?** Na całym świecie teatry żyją nie tylko samymi arcydziełami. Trzeba grać przedewszystkiem autorów swoich, którzy są zawsze bliżsi publiczności. **Trzeba ułatwiać dostęp na scenę autorom młodym, bo w nich jest przyszłość teatru, a talent dramatyczny dojrzewa w świetle rampy.**

Zmniejszenie frekwencji? Bieda powszechna. Wszystko idzie źle, nawet kinematografy. **Dlaczegożby teatry miały iść dobrze? Licha,**

Głos dyrektora Barwińskiego.

Na rozpisaną ankietę „Kurjera Lwowskiego” w sprawie rzekomego „upadku teatru polskiego” pozwalam sobie odpowiedzieć:

Nie dostrzegam upadku teatru polskiego, przeciwnie widzę coraz bardziej zwiększającą się ambicję twórczą w teatrach polskich.

Powód braku należytej frekwencji, jest wynikiem ogólnego kryzy-

Stefana Krzywoszewskiego i cenionego artysty, dyrektora teatru lwowskiego Henryka Barwińskiego.

przeważnie dyletancka administracja? Objaw powszechny.

Wydaje mi się, że **stałych teatrów w Polsce, w stosunku do potrzeb kulturalnych ludności jest w chwili obecnej za dużo.** Braknie dobrych trup objazdowych. **Na prowincji, wskutek nieracjonalnej, a nagminnej, emigracji co lepszych artystów do stolicy, zespoły są zdekompletowane.** Należy je odnowić i uzupełnić. **Ceny biletów naogół są zbyt wysokie, niedostosowane do sytuacji finansowej.** Repertuar nie liczy się dostatecznie z życzeniami publiczności, umęczonej i utrudzonej do cna troską o chleb powszedni. **Subwencje wcale hojnie płacone przez ambilne zarządy miast, to znów przez rząd usypiają ruchliwość i pomysłowość dyrekcji.** Dyrekcje zbiegają więcej o względy krytyki, niż o ściągnięcie warunkami życia, niż o ściągnięcie na widowie publiczności. **Wreszcie — w każdym mieście każdy poszczególny teatr ma swoje specyficzne braki i niedomogi.**

Stefan Krzywoszewski.

su ekonomicznego w Polsce, zmniejszonego zainteresowania się teatrem wśród starszej młodzieży, która znalazła wielkie upodobanie w sportach, oraz nadmiernej ilości przedsięwzięć kinowych, odciągających publiczność od widowisk teatralnych.

H. Barwiński.

Nowy parlament czecho-słowacki.

Praga. (Tel. wł.)

(t) Nowy parlament czechosłowacki zbierze się, jak donoszą pisma zbliżone do rządu czeskiego, **koło Bożego Narodzenia** na trzytygodniową sesję. Są bowiem sprawy nie cierpiące zwłoki a to: **ratyfikowanie umów polsko-czechosłowackich** tj. traktatu likwidacyjnego, traktatu handlowego i konwencji turystrycznej, dalej zatwierdzenie projektu ustawy o reformie plac urzędników państwowych oraz projektu ustawy o poparciu ruchu budowlanego.

tysiące rozpraw a za nimi pójść zapewne ekspedycje do Synaju celem wydobycia oryginałów.

Odczytanie napisów ma **pierwszorzędne znaczenie** nie tylko dla świata chrześcijańskiego ale przede wszystkim dla zbadania **neukowej wartości Starego testamentu.** Sławne dziś napisy odkrył egiptolog Flinders Petrie jeszcze w roku 1905 w ruinach starożytnej świątyni egipskiej bogini Hator. Ze względów technicznych nie można było przenieść pomników do Europy, wobec tego uczone ograniczył się do dokładnych zdjęć fotograficznych.

Nad tajemniczym pismem tych pomników rozwinęła się **dyskusja naukowa,** która ustaliła, że **alfabet napisów synajskich** cofnąć należy o 6 wieków wstecz od najstarszego alfabetu fenickiego. Alfabet synajski wynaleźli zapewne Semici około r. 1500 przed Chryst.

Semici ci przywędrowali z Egiptu na półwysep synajski, gdzie eksploatowano kopalnie miedzi.

Tydzień Akademika.

Lwów, 11 listopada.

Koncert chórów akademickich na rzecz Tygodnia Akademika odbędzie się w piątek 13 bm. w sali Tow. Muzycznego o godz. 20. Bilety do nabycia w przedsprzedaży w składzie nut WP. Seyfartha (ul. Akademicka), w dniu zaś koncertu przy kasie od godz. 18 (6 wieczór). Artystyczne kierownictwo koncertu objęli dr. A. Sołtys i dyr. J. Leszczyński.

W niedzielę 15 bm. urządza Komitet Tygodnia Akademika **dancing w salach Kasyna Oficerskiego** z nadzwyczaj bogatym repertuarem ta-

necznym, pod kierownictwem pierwszorzędnych aranżerów z grona dziarskiej młodzieży akademickiej i przy dźwiękach kapeli wojskowej.

Sprzedaż losów loterii Tygodnia Akademika odbywa się w dalszym ciągu codziennie przy stołkach na rogach ulic i placach publicznych. Cena losu 50 gr. Stosunek pełnych do pustych jak 1:5. Wygrane fanty wydaje się codziennie w lokalu loterii przy ul. Romanowicza 13, parter. Efektowną wystawę fantów loteryjnych oglądać można cały dzień w namiocie wystawowym na pl. Akademickim.

O czem radził międzynarodowy parlament kobiecy.

Lwów, 11 listopada

W Waszyngtonie odbył się przed kilku tygodniami **wielki międzynarodowy kongres kobiecy,** w którym wzięły udział przedstawicielki rozmaitych krajów **Ameryki, Europy i Azji.** Przybyli także w znacznej liczbie politycy rozmaitych państw. **Polska wzięła w olbrzymim tym zjeździe bardzo liczny udział.**

Przedmiotem obrad była kwestja **równouprawnienia kobiet** na rozmaitych polach, zagadnienie **pokoju powszechnego,** dla którego urzeczywistnienia kobiety mogą wiele zdziałać, **zwalczanie prostytucji,** zniesienie niewolnictwa kobiet na Wschodzie i t. d. Podniesiono, że w ostatnich latach zmienione zostały ustawy o prostytucji w Anglii, Czecho-

słowacji, Danji, Holandji, Norwegji, Rosji i Szwecji — pozostały zaś jeszcze w tyle Austria, Niemcy, Polska i Włochy.

Ciekawe były opowiadania **kobiet Sjamu** na temat panujących w tym kraju stosunków. O małżeństwie stanowią tam rodzice młodej pary, dobrowolny wybór jest niedozwolony. **Dzieci ubogich rodziców bywają sprzedawane —** czternastoletnia dziewczynka kosztuje 70 dolarów. **Jeżeli matka sprzeciwiła się oddaniu dziecka —** mąż ma prawo zamknąć ją i obić. Pojęcia te mogą ulec zmianie tylko przez ewolucję i misje kobiet amerykańskich mają tam pole do działania.

Program powszechnych wykładów uniwersyteckich i politechnicznych.

Lwów, 11 listopada.

W roku bież. Zarząd Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich i Politechnicznych rozpoczyna jak rok rocznie swą działalność. **Pierwsza seria wykładów** odbędzie się między 15 bm. a 15 grudnia br. Serja ta rozpada się na cztery cykle. Cykl pierwszy utworzą wykłady z rozmaitych dziedzin nauk. Cykl drugi obejmie wykłady o **Lidze Narodów.** Cykl trzeci poświęcony będzie **Bolesławowi Chrobremu** a cykl czwarty **doktrynie ewolucji.** Zarząd P. W. U. i P. pozyskał dla wykładów najwybitniejsze siły naukowe, a nazwiska prelegentów dobrze znane szerokim warstwom naszego

miasta dają najlepsze rękojmię naukowego obiektywizmu i wysokiego poziomu kursu. Wykłady mimo to dostępne dla szerokich warstw inteligencji i kształcącej się młodzieży, którym Wykłady Powszechnie zawsze służyły.

Serję rozpoczyna w niedzielę 15 bm. o godz. 17 wykład inauguracyjny prof. dr. K. Chylińskiego pt. **„Państwo idealne i państwo realne”.**

Wykłady odbywać się będą w **nowym gmachu Uniwersytetu** przy ul. Marszałkowskiej w sali Kopernika. Wykłady ilustrowane będą bogato pokazami i obrazami świetlnymi. Początek w dniu powszednim o godzinie 18.30.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 12. 11. 1925

Tajemnica napisów z góry Synaj.

Lwów, 11 listopada

Przed kilku tygodniami rozniósł prasa całego świata wiadomość o odczytaniu przez prof. Grimme tajemniczych napisów z góry Synaj. Tablice z napisami odkrył przed kilku laty archeolog Flinders Petrie, jednakże zadowolili się tylko przywiezieniem **fotografji** do Europy.

Nad odcyfrowaniem napisów łamało sobie głowy wielu uczonych, jak Gardiner, Sethe i inni, lecz dopiero arabista prof. Grimme z Münster odważył się wystąpić z twierdzeniem, że udało mu się **odkryć klucz do nieznanego alfabetu** tablic.

Rewelacje prof. Grimmego wywołały w cierpliwym świecie naukowym **formalną rewolucję.** Jedni poczęli gwałtownie **zaprzeczać i sceptycznie kiwać głowami.**

W tej chwili zapewne rodzi się

Ustalenie stosunku alfabetu synajskiego do fenickiego nie mogło się dokonać, ponieważ napisy synajskie ciągle jeszcze „mleczają”.

Dotychczas sądzono, że w **alfabecie synajskim** rozpoznać można zaledwie 4 litery i dopiero prof. Grimme wystąpił z twierdzeniem, że **pismo synajskie** podobne jest do starej hebrajszczyzny i że teksty synajskie mogą posłużyć do **wyjaśnienia dat biblijnych.**

Sprawa pochodzenia **alfabetu semickiego** była przedmiotem wielostronnych badań. Jedni widzieli w nim wpływy **egipskie,** inni babilońskie inni wreszcie sypryjski, hetyckie i kretyjski.

Liczne głosy krytyki a nawet kpin ze strony uczonych zupełnie **nie zdetonowały** prof. Grimme'go. Widać to z jego odpowiedzi ogłoszonej niedawno w fejetonie „Berl. Tagebl.” Nr. 524 z dn. 5 bm.

Prof. Grimme powołuje się na zdania **egiptologów Gardine'ra i Sethe'go,** którzy wykazali **powstanie**

alfabetu synajskiego z pisma egipskiego. Nazwisko kartagińskiej bogini Tanit odczytane przez Flinders Petrie'go jest błędne, gdyż dany wyraz „t' n' t'” oznacza nie boginię lecz „dar”. Prof. Grimme twierdzi, że przy odczytaniu napisów opierał się nie tylko na fotografjach lecz także na **kopjach ręcznych, odlewach gipsowych i papierowych.** Profesor spodziewa się, że jego teorie potwierdzą się, skoro tylko zostaną sprowadzone **oryginały.**

Upór prof. Grimme'go skłoni zapewne świat naukowy do **wysłania specjalnej ekspedycji na Synaj.** Już dzisiaj nawołują niemieccy uczeni do zbierania **odpowiedniego funduszu,** celem **zdobycia palmy pierwszeństwa** w wyjaśnieniu zagadki, która dla setek milionów wiernych tak Chrystusa jak i Mahometa będzie miała **pierwszorzędne znaczenie.**

J. K.

Mimochoodem.

Lwów, 11 listopada

Po dniach zbiórkowych przyszły tygodnie zbiórkowe, a w najbliższej przyszłości po „Miesiącu Zbiórkowym“ zacznie urządowanie „Komitetu nieustającej zbiórki“ który szukać będzie „tematu“.

Świetny Magistrat stołecznego miasta Lwowa szuka znów jak Pirandello autorów w niezwykle ciekawie ułożonym ogłoszeniu, z którego ani rusz nie można wyrozumieć Wysokich intencji...

W myśl treści ogłoszenia chodzi o umożliwienie stawiania do konkursu autorom kończącym swe dzieła, których już dotychczas wpłynęła obfita ilość.

Zachodzi pytanie czy ilość dzieł niedokończonych czekających na wykończenie do 1-go grudnia 1926, czy też wpłynęła obfita ilość autorów?

Na brak tych ostatnich nie można się uskarżać — chyba na tę okoliczność, że dają swoje dramaty do czytania...

To już przestaje być „dramatem autora“ a zaczyna stawać się tragedją dla kolegium sędziów konkursowych.

Życzymy Świątnemu Magistratowi by sukces kasowy premiery zwrócił koszty zagadkowych ogłoszeń. Co do nich krąży wersja, że Związek autorów dramatycznych ogłosił premję za najtrafniejszą interpretacją myśli szan. referenta. Czekamy z niecierpliwością na objawienie talentów twórczych zwabionych obietnicą wysokich tantjem.

Europeizujemy się na gwałt. Mamy już wspaniałe bulwary — klomby — a wkrótce ozdobi je przybytek mogący zadowolić nawet najbardziej wybredne wymagania. (Tak obiecywał oficjalny komunikat).

Do kart świątnego rozwoju Lwowa przybywa nowy wspaniały „ustęp“.

Idziemy naprzód!

Wszystko mamy tylko nie mamy pieniędzy. Jest to najgorsza pandemia jaka kiedykolwiek nawiedziła Polskę. Próbowano zmian waluty, przewalutowano pieniądze na marki — marki na złote ale obecnie pomoże zdaje się tylko zmiana względnie wymiana ministra skarbu.

Nietylko brak pieniędzy wpływa na niezadowolenie ludzkie ale i drobnostka czasem może wywołać niezadowolenie i rozgoryczenie.

Kilkudziesięciu zorganizowanych funkcjonariuszy M. K. E. w awersji do „ósemki“ udało się do Świątnego Magistratu z kategorycznym żądaniem usunięcia wozów tramwajowych oznaczonych „8“. Wynikł na tem tle zatarg groźący strajkiem na wypadek „nieuwzględnienia słusznych żądań“ i t. d.

Dzięki przytomnej interwencji miarodajnych czynników zlikwidowano zatarg w ten sposób, że tramwaj Nr. „8“ idący na Bogdanówkę do fabryki likierów oznaczy się ponoś literami B. G. (Bon-gout), a dla amatorów cyfr doda się 96. Ta koncesja uspokoi zapewne wzburzone umysły. (cz)

Z klasztoru na scenę.

Londyn, w listopadzie

Zdarzało się niejednokrotnie, że wielkie gwiazdy sceniczne uciekały z teatru do murów klasztornych szukając w nich ciszy i zapomnienia. Niedawno słynna artystka francuska Coe Lavallière wstąpiła do klasztoru Karmelitanek. W świecie teatralnym Londynu sensacją dnia dzisiejszego jest jednakże osoba, która odbyła odwrotną drogę: z klasztoru na scenę.

Mis Mercia Gregori, do niedawna cicha mniszka w klasztorze sióstr Karmelitanek w południowej Afryce, zachwyca obecnie londyńską publiczność w rewjach teatru „Liceum“. Córka farmera afrykańskiego w dzieciństwie jeszcze powzięła zamiar zostania zakonnicą i wstąpiwszy w 17-tym roku życia do nowicjatu, przez ożtery lata nie odczuwała tęsknoty za światem. Spokój jej zamąciło przybycie do po-

łudniowej Afryki pewnej baronowej angielskiej, znajomej jej rodziców, która odkryła w młodziutkiej zakonnicy wielki talent dramatyczny i wróżyła jej świetną przyszłość. Niezwykle piękna Karmelitanka zapragnęła zrzucić habit i kształcić się na artystkę. Zwróciła się więc z zapytaniem do przełożonej klasztoru, która poradziła jej, by poszła za „głosem serca“, skoro w klasztorze nie może znaleźć spokoju.

Po sześciu miesiącach Mercia Gregori została zaangażowana do teatru „Liceum“ w Londynie jako pierwszorzędną artystka i odrazu z dniem debiutu stała się sławną. Publiczność przepada za nią, krytycy widzą w niej przyszłą znakomitość angielskiej sceny, a dyrektor jednego z wielkich teatrów londyńskich zaangażował ją do roli „Świętej Joanny“ Shawa.

B. arcyksiążę Eugenjusz uwodzicielem.

Praga, w listopadzie.

(t) Sensacją dnia w Czechosłowacji jest sprawa byłego arcyksięcia Eugenjusza, który mieszkając podówczas w Cieszynie (35 lat temu) uwiodł tam nadzwyczaj piękną, 19-letnią dziewczynę. Gdy ta została matka, zmusił ją do milczenia, grożąc jej w razie zdradzenia tajemnicy klaszturem. Nastraszona groźbą tajemnicy i wyszła za mąż za pewnego stolarza z Ostrawy. Tajemnicę zdradziła później matce, która niedawno temu — umierając wyznała swej wnuczce tę tajemnicę jej pochodzenia. Wnuczka udała się do matki, a gdy matka wiadomość tę potwierdziła, córka byłego arcyksięcia wytoczyła teraz proces swemu

prawdziwemu ojcu. Arcyksiążę przysłał już swego adwokata z Szwajcarii, aby pertraktował z zastępcą skarżącej panmy. Adwokat ów jednak na wstępie odrazu zaznaczył, że jej cesarski ojciec jest obecnie bardzo ubogi.

Przeciw podawaniu ręki.

Ministerstwo zdrowia w Rosji sowieckiej zwalcza zawzięcie sposób witania się przez podanie ręki. Jest to bowiem niehygieniczne. Do zaniechania tego zwyczaju wzywają liczne afisze i odezwy — zawiązują się ligi zwalczające „burżuazyjny przeżytek“. Członkowie ich noszą odznaki, które zwalniają od dawnego sposobu witania się.

Spełnijmy obowiązek wobec ofiary życia.

Warszawa, w listopadzie.

Otrzymałmy nast. pismo: Polska uroczycie złożyła do grobu szczątki przedstawiciela bohater-skich Obrońców Ojczyzny.

Hołd złożono zasłudze. Jednak niezupełnie jeszcze zadośćuczyniono obowiązkowi. Zmarli bojownicy o wolność byli ludźmi żywymi, nie mytem. Niektórzy z nich mieli dzieci. One zostały sierotami.

Kiedy w dniach gorącej potrzeby Rada Obrony Państwa — wzywała ojców do spełnienia ofiary z krwi i życia, zapewniła im solennie, że Państwo bierze na siebie obowiązek opieki nad sierotami po tych, którzy polegą.

Zapewnienie to miało konkretny swój wyraz, bo Sejm w 1919 r. postanowił utworzyć, jako żywe dla Kościuszki pomniki, wielką sie-

roczą fundację. wzorowe Wioski Kościuszkowskie, a w ich zakładach wychowawczych znajdować miało po wieczne czasy opiekę, naukę i wychowanie stałe tysięcy sierot z pierwszeństwem dla sierot po żołnierzu.

Specjalnie powołane do życia T-wo Wiosek Kościuszkowskich wzięło sobie za zadanie być wobec Państwa i wobec społeczeństwa o-rzędownikiem potrzeb tych sierot.

Odwolujemy się do Ciał Ustawodawczych, aby ustawą o fundacji państwowej niezwłocznie nadały prawny stan egzystencji już raz przez Sejm uchwalonej fundacji.

Do spełnienia tego obowiązku względem sierot po żołnierzu wzywa

Komitet Organizacyjny
T-wo Wiosek Kościuszkowskich.

Kurjer literacki.

Nieznana tragedia Tołstoja. Paryskie pismo „Comedia“ donosi, że pisarz rosyjski Sergo Melgunow posiada manuskrypt nieznanej tragedji Tołstoja. Sztukę tę otrzymał Melgunow od córki Lwa Tołstoja Aleksandry. Tytuł sztuki „Chora rodzina“. Tołstoj przedstawił w niej, jak walka o formy socjalne zniszczyć musi rodzinę mieszczańską dawnych czasów.

Miesięcznik Handlu Zagranicznego. Nakładem Gł. Urz. Stat. Ukazał się zes. 6. Miesięcznika Handlu Zagranicznego, zawierający dane naszego zagranicznego obrotu towarowego w miesiącu czerwcu r. b. i za I półrocze r. bież.

Wydawnictwo to w obszernym zarysie podaje szczegółowe dane dotyczące się handlu zagranicznego Polski, umożliwiając korzystanie z najszczegółowszych danych szerszym warstwom przemysłowców i handlowców.

Cena zł. 6. Instytucjom państwowym i komunalnym 25% rabatu. Skład Główny i ekspedycja w Głównym Urzędzie Statystycznym, Al. Jerozolimskie Nr. 32 w Warszawie.

Poczynając od trzeciego kwartału b. r., wychodzić będzie zamiast Miesięcznika — Kwartalnik Handlu Zagranicznego.

Scena i ekran.

Teatr Wielki w Warszawie został odrestaurowany zewnątrz i wewnątrz, przyczem przywrócono gmachowi jego dawny wygląd przez odkrycie pięknych kolumn z kapitelami i gzymsów, które rząd rosyjski kazał zatynkować, jak wiele innych polskich zabytków.

„Reduta“ bawi obecnie w Grodnie i rozpoczęła objazd 25 miast województw wschodnich. Do repertuaru tego świetnie zorganizowanego teatru przybyło „Wesele“ i „Hołd Mickiewiczowi“ obejmujący zbiór utworów poety.

Teatr Miejski w Łodzi gra obecnie „Żywą maskę“ Pirandella z Kazimierzem Stępkowskim na gościnnych występach. Sztuka ma olbrzymie powodzenie.

Premiera „Żeglarza“ Szaniawskiego odbyła się onegdaj w Teatrze Narodowym w Warszawie.

Wiadomości z kraju.

× Otwarcie polskiej wystawy książek i grafiki nastąpi 21 bm. w Brukseli. Znany artysta grafik p. Adam Poltawski udaje się w tych dniach z książkami i innymi okazami polskiej sztuki graficznej do Brukseli. Na zaproszenie „Musée de livre“ w Brukseli wygłosi z okazji otwarcia wystawy p. Zuzanna Rabska odczyt pt. „Młodość iństwo ksiąg w Polsce“.

× Samobójstw i zamachów samobójczych dokonano w Warszawie w październiku b. r. 109 a w październiku r. 1924 tylko 89.

× Proces oficera z księdzem. Jeden z oficerów K. O. P. w Jazieńcu zaskarżył proboszcza tamtejszego za obrazę. Proboszcz wydalil z kościoła żonę oficera, motywując to zbyt krótką suknią. Podczas rozprawy powołał się proboszcz na okólnik ks. biskupa Łozińskiego i został uwolniony. Oficer wniósł zażalenie od wyroku, skutkiem czego odbędzie się 3 rozprawa apelacyjna w sądzie okręgowym w Nowogrodzku.

× Dyrektorem Akademii handlowej w Krakowie zamianowany został dr. Herkalan Weigt, geograf.

× Do Krakowa przyjeżdża delegacja kupców łódzkich celem opamiętania masowych bankructw krakowskich, nieusprawiedliwionych obecną sytuacją gospod. Bankructwa te naraziły kupców łódzkich na straty milionowe. W ostatnich kilku miesiącach zbankrutowało przeszło 100 kupców krakowskich. Kupcy łódzcy interweniować także będą w prokuraturji krakowskiej.

× Szczepienie szkarlatyny. W Warszawie zaszczepiono dotąd szkarlatynę przeszło 1000 dzieciom w wieku szkolnym. Dokonywane są one za zgodą rodziców.

× Pożar fabryki. W Ozorkowie spłonęła onegdaj fabryka Reicharda i Rzętkowskiego.

× Monety złote z r. 1470, 1619 i 1650 wykopano w ilości 30 sztuk w pow. krasnostawskim. Odesłano je do lubelskiego oddziału sztuki przy urzędzie wojewódzkim.

Dyskusja nad ustawą sanacyjną.

Dziś głosowanie nad wnioskiem o rozwiązaniu Sejmu.

Warszawa, 10. 11. (Tel. wł.) 251-sze posiedzenie Sejmu. Izba przystąpiła do dyskusji nad ustawami sanacyjnymi.

P. Gruszka (Piast) zastanawiając się nad zaciągniętymi dotychczas pożyczkami zagranicznymi, wyraził przekonanie, że pożyczki te zostały częściowo zmarnowane. Mówca domaga się od Rządu przedłożenia Izbie sprawozdania z gospodarki finansów gospodarczym, oraz złożenia wyjaśnienia, na jakich warunkach zostały zaciągnięte t. zw. pożyczki interwencyjne. Budżet nasz musi się liczyć z siłami płatniczymi ludności, nie powinien przekraczać półtora miliarda zł. Ponieważ załatwienie tylko jednego projektu sanacyjnego nie doprowadzi do celu, proponuje, aby Sejm rozprawę szczegółową nad tym projektem ustawy odłożył do chwili zakończenia przez komisję obrad nad dwoma innymi projektami sanacyjnymi.

P. Wyrzykowski (Wyzwolenie) stwierdza, że premier miał duży kapitał zaufania, lecz wskutek nieporadności i braku programu doprowadził do katastrofy.

Mówca wierzy w geniusz narodu polskiego, i że z tej sytuacji wyjdziemy, lecz nie wierzy w geniusz p. Grabskiego, i dlatego stronnictwo mówcy głosować będzie przeciw tej ustawie, a gdyby ona przeszła, to wniesie do art. 6 poprawkę, ażeby pomoc 100 milionów zł. przewidziana dla Banku Gospodarstwa Krajowego, rozdzieloną była narówni między Bank Gospodarstwa Krajowego i Bank Rolny.

P. Moraczewski (P. P. S.) oświadcza, że uważając pożyczkę zagraniczną za chwilową utęgę, stronnictwo mówcy będzie głosowało za nią, z tą świadomością, że za kilka miesięcy powstanie ta sama sprawa, a wówczas jego stronnictwo rozwinie swój program pozytywny.

P. Dunin (Klub chrześ. nar.) Do przedłożenia rządu stronnictwo mówcy odnosi się przychylnie.

Na tem rozprawy odroczone. Następne posiedzenie odbędzie się jutro. Na porządku dziennym głosowanie nad ustawą sanacyjną i nad wnioskiem Wyzwolenia o rozwiązaniu Sejmu.

—XO X—

Czerwona Rosja znajdzie w Ameryce obfity kredyt.

Waszyngton, 10. 11. (PAT.) United Press. Zmiana polityki amerykańskiej wobec Rosji ujawnia się coraz dobitniej. Rosja stara się ze skutkiem o uzyskanie długotrwałych kredytów w Ameryce, które mają służyć sfinansowaniu wielkich zakupów w Stanach Zjednoczonych. — Zwrot polityki amerykańskiej uwidacznia się także w dopuszczeniu licznych misji rosyjskich celem uregulowania zakupów. Kola urzędowe rozważają nadto kwestję dopuszcze-

nia studentów rosyjskich do uniwersytetów amerykańskich.

AWANTURY NA UNIWEKSYTECIE WIEDŃSKIM.

Wiedeń, 10. 11. (PAT.) Z okazji przybycia prezydenta republiki austriackiej, rozegrały się na uniwersytecie w auli i bocznych korytarzach, awantury między studentami niemiecko-narodowymi a liberalnymi.

—XO X—

„Elegancka“ Warszawa spędzała nocę na hazardzie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 10 listopada.

Niedawno założony tu został klub propagandy filmowej, na czele którego figurowało nazwisko admirała Romualda Świrskiego. Klub wynajął lokal w pałacu Czetwertyńskich na Krakowskim Przedmieściu. —

Wczoraj w nocy wpadła policja do lokalu klubu i zastała tam kilkanaście osób z eleganckiego świata zajętych grą hazardową w karty, ruletkę i t. p. Wszystkie osoby zatrzymano. Wypadek ten wywołał w Warszawie wielką sensację.

WSZĘDZIE TYLKO NIE U NAS.

Praga, 10. 11. (PAT.) Min. spraw zagran. zaproponowało Austrii, Niemcom, Jugosławii, Rumunii i Włochom zniesienie wiz paszportowych. Rządy rumuński i jugosłowiański odpowiedziały odmownie. Rokowania z innymi państwami nie zostały jeszcze zakończone.

—OO—

CZECHOSŁOWACJA MA DOŚTĘP DO MORZA.

Praga. (Tel. wł.)

(T) Jak doniosła prasa czeska, rumuńskie ministerstwo handlu i przemysłu opracowało projekt autonomii portów morskich i większych portów rzecznych oraz urzędzenia w nich wolnych stref. Podobno w pierwszym rzędzie zostaną przyznane wolne strefy Czechosłowacji, a może i Polsce w porcie Gdyni.

—OO—

KONSULAT WĘGIERSKI W BUKARZCIE — EKSPozytura BOLSZEWICKA.

Bukareszt, 10. 11. (PAT.) Bukareszteńskie władze bezpieczeństwa wykryły w tutejszym konsulacie węgierskim potajemne biuro informacyjne, na czele którego stał niejaki Silagy. Przeprowadzona u niego rewizja wykryła broń, granaty, paszporty i dokumenty, pochodzenia sowieckiego. Policja dokonała aresztowań kilku osób, podejrzanych o współdziałanie z Silagym.

—OO—

MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ SZACHOWY W MOSKWIE.

Moskwa, 10. 11. (PAT.) Agencja sowiecka. Dziś został tu otwarty międzynarodowy turniej szachowy. Gra rozpocznie się jutro. Ze strony Polski bierze udział w turnieju Rubinstein.

—OO—

Ponowne rokowania lotnicze

polsko-czeskie.

Praga. (Tel. wł.)

(T.) Znow po raz czwarty odbędą się rokowania lotnicze między Polską i Czechosłowacją. Rokowania rozpoczęły się 10 bm. w Pradze i dotyczyć będą głównie sprawy utrzymania prawidłowej komunikacji pasażerskiej między Warszawą i Pra-

ga, oraz w sprawie przelotu naszych samolotów pasażerskich, lecących do Wiednia przez terytorjum republiki czechosłowackiej.

Jak wiadomo pierwsze rokowania prowadzone w Bernie Morawskim, Pradze i Zakopanem nie doprowadziły do pomyślnego wyniku.

—XO X—

Milczenie jest złotem powiedział Lord d'Abernon Lutherowi i Stresemanowi.

Paryż, 10. 11. (PAT.) „Echo de Paris” zauważa, że Streseman i Luther zachowują obecnie milczenie w sprawie układów locarneskich zadowalając się pierwszymi logicznymi następstwami tych układów. To znamienne zachowanie się niemieckich mężów stanu starają się

wytłumaczyć tem, że ambasador angielski w Berlinie lord d'Abernon ostrzegł jakoby rząd Rzeszy, aby przez interpretację układów locarneskich jako sukcesu niemieckiego nie odwracał uwagi Francji zajętej obecnie sprawami finansowymi.

Z OPERY.

Verdiego „Traviata“.

Lwów, 11 listopada.

Jako Alfred p. Raiczew miał lepsze warunki do popisania się swemi zaletami scenicznymi, niżeli onegdaj w „Rigolecie“. Umiejętne prowadzenie kantyleny, dobre wyszkolenie głosu, szczere przejęcie się rolą oraz rutyna dały postać wysoce zajmującą. Głos brzmiał świeżo a całość spotkała się z odpowiednim uznaniem.

Violetę śpiewała po raz pierwszy p. Rotowska, która w ogóle korzystnie dała wrażenie. Ustępów lirycznych były starannie odśpiewane, tylko koloratura w pierwszym akcie nie była odpowiednio opracowana. W grze sceniczej rutyna dominowała nad zdolnością aktorską.

Pięknie śpiewał p. Schütz zwrotki o „posiwiłym ojcu“. Wzorowa dykcja zasługuje na wzmiankę.

Chór, orkiestra i sceny zespołowe pod kierownictwem p. Lehrera trzymały się dobrze. Ze względu na poziom całości należałoby i mniejsze partie, zwłaszcza męskie, obsadzić lepszymi siłami, których ma teatr dość do dyspozycji.

Grd.

POKAZ 110 ODMIAN ZIEMNIAKÓW.

Cieszyn, w listopadzie.

(T) W Skoczowie, na Śląsku Cieszyńskim, p. Paweł Wania wyprodukował na swoich polach doświadczalnych 110 odmian ziemniaków. Obecnie producent urządza na Śląsku na powyższy temat szereg referatów.

—OO—

ZALECONE MORDOWANIE URZĘDNIKÓW POLSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.)

„Kurier Polski” donosi z Wilna: Centralny komitet partii komunistycznej w Moskwie — podług wiadomości, otrzymanej z Mińska — przestał centralnemu komitetowi komunistycznej partii Białorusi zachodniej w Mińsku instrukcje, jak należy reagować na aresztowania ostatnie w Polsce. Instrukcja poleca zamachy na wyższych urzędników służby bezpieczeństwa, szczególnie na kresach wschodnich. Zarazem wysłano listę osób, na które zamachy w pierwszym rzędzie mają być wykonane.

—OO—

Wiadomości telegraficzne.

= Senat włoski wznawia swe prace w sobotę. Sesja potrwa prawdopodobnie 10 dni. Pierwsze posiedzenie będzie miało charakter uroczysty, ponieważ składać będzie ślubowanie następcy tronu ks. Humbert. Izba deputowanych rozpocznie swą sesję 7 lub 8 grudnia po podpisaniu układu w Locarno.

= W Pradze wybuchł strajk 400 słuchaczy medycyny w związku z żądaniem odpowiedniego pomieszczenia dla kursów naukowych, oraz wydania zarządzeń higienicznych.

= Aresztowane meble hr. Czernina. Hr. Czernin chciał w tych dniach wysłać do Austrji dwa wagony mebli i przedmiotów wartościowych przez granicę czechosłowacką. Na zarządzenie władz został ten transport zatrzymany.

Różne.

— Małżonka marszałka Sejmu, p. Ratajowa zachorowała.

— Uroczystość węgierska na cześć Polaka. W Budapeszcie odbył się obchód poświęcony pamięci ks. Mieczysława Woronieckiego, który brał udział w powstaniu węgierskim w r. 1848. Odprawiono mszę św. staraniem związku polsko-węgierskiego i złożono wieniec na grobie kapłana-żołnierza, przyczem wygłoszono mowę w języku węgierskim i polskim.

—OO—

Niezwykłe spotkanie sobowótów.

Lwów, w listopadzie.

W Berlinie zdarzył się oryginalny wypadek, przypominający niesamowite opowieści Poego. Do jednej z restauracji przy Wilhelmstrasse wszedł jakiś nieznajomy. Podszedł on do gospodarza i stanął, jak wryty. Gospodarz również nie mógł prze mówić słowa. Obecni goście przybliżyli się do gospodarza i nieznajomego i stwierdzili, że ci dwaj ludzie nie tylko są podobni, lecz są identyczni.

Wszczęto rozmowę, przyczem okazało się, że obaj przeżywali to samo. Urodzili się w jednym i tym samym roku, miesiącu i dniu. Ożenili się również jednego i tego samego dnia. Obaj mają córki, noszące jedno i to samo imię Urszuli, które urodziły się w jednym i tym samym dniu.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: rzym.-kat. Marcina b., gr.-kat. Anastazji. — Jutro: rzym.-kat. Marcina pap., gr.-kat. Zenona.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Sroda 11 b. m. „Hetman Stanisław Żółkiewski”. Ceny niższe.
Czwartek 12 b. m. „Cyganerka”. Ostatni gościnny występ P. Raiczewa.

TEATR NOWOŚCI.

Sroda 11 b. m. „Jej Wysokość Tancerka”. Ceny niższe.
Czwartek 12 b. m. „Codziennie o 5-tej...”. Ceny niższe.

Początek przedstawień punktualnie o godzinie 7:30 wiecz.

Repertuar teatru SEMAFOR.

Rejtana 3, codziennie o godz. 19:45, w niedzielę pop. o godz. 16:45.

1) Szymonowicz: Zeńcy. 2) Weckerlin: Krynolina. 3) Andersen: Słowik i cesarz chiński. 4) Staff: Ułan i dziewczyna. 5) Tuwim: Rachunek. 6) „Miała baba koguta”. 7) „Bal u weteranów”. 8) Porazińska: Wycinanki. 9) Słonimski: Żołnierz nieznan. 10) Moller-Boy: Latający lekarz

Kino „Wanda”. Od 2. listopada „Alarm północy” w gł. roli Carlo Aldini.
Kino Chimera: „Grzech zamężnej kobiety”.

— Teatr Wielki, wystawia dziś dramat K. Brończyka: „Hetman Stanisław Żółkiewski”, który na naszej scenie zdobył wielki sukces artystyczny i na każdym przedstawieniu gromadzi tłumy publiczności.

— Teatr Nowości, daje dziś jedno z ostatnich przedstawień operetki „Jej Wysokość Tancerka”. Operetka ta niedługo zejdzie z repertuaru, ustępując miejsca nowej operetce: „Marietta”, z ulubienicą publiczności p. Korabianką w roli tytułowej.

— Ostatni gościnny występ, tenora Raiczewa nastąpi jutro, w Teatrze Wielkim w operze „Cyganerka”.

— „Nowi Panowie”, 4-aktowa komedia Flers'a i Croisset'a, jedna z najświetniejszych atrakcji europejskich teatrów stołecznych bieżącego sezonu, przygotowywana od szeregu dni, z doborowym zespołem artystycznym, pod reżyserją p. Dobrzańskiego, ukaże się w połowie przyszłego tygodnia, na scenie Teatru Wielkiego. W komedii tej wystąpi po raz pierwszy w obecnym sezonie p. Czajkowska.

— Z Teatru Semafor. Wczoraj odbyła się próba generalna dzisiejszej premiery w teatrze Semafor i okazała z jaką inwencją i pomysłowością ułożony jest program. Poza chlubnie już znanym stałym zespołem Semafora bierze w nim udział szereg sił doangażowanych, oraz wybrane adeptki szkoły dramatycznej Fr. Frączkowskiego. Bilety do nabycia u Seyfartha, ul. Akademicka.

— Na rzecz budowy domu „Policianta Polskiego” urządza „Polska Scena Popularna” pod kierownictwem Fr. Hollika artysty operetkowego — dnia 15 bm. w sali „Sokoła - Macierzy” ul. Zimorowicza, przedstawienie operetki p. t. „Róża Stambułu” L. Falla.

Mówią, że...

trzeba się czasem utłować nawet nad tak zwanymi ludźmi stojącymi za nawiasem społeczeństwa

trudno więc nie pożałować naszych złodziei, kiedy dziś w Polsce robią im już konkurencję nawet wysoko postawione osobistości, jak np. podprokurator wileński! Z przerażeniem czytają nasi mistrze wtrycha, jak to dyrektor banku ukradł miliony, właściciel fabryki oszukał Skarb państwa na dziesiątki milionów, kasjer w pewnej instytucji „zwał” większą sumę, naczelnik największego państwowego przedsiębiorstwa „pożyczył” i nie oddał obrzymliej sumy itd. bez końca codziennie. Straszna konkurencja dla biednych złodziei! W dodatku utytułowani ich koledzy nie potrzebują ciężko fizycznie pracować w nocy, lecz robią to w dzień bez wysiłku. Podobno nasi „kasjarze” chcą użyć swej ciężkiej doli, postanowili zredukować swych członków. A jeśli to nie pomoże, rzucą swój fach i będą żyli z... zapomóg dla bezrobotnych. Państwu przybędzie nowy ciężar, nie pożądany w tych ciężkich czasach. Trudno! trzeba zrozumieć i tych ludzi. Chyba, że stosunki się zmienią. Cóż, kiedy „kasjarze” w to nie bardzo wierzą...

rrr.

— Lwowski komitet akademicki apeluje. Koleżanki i koledzy, którzy pomimo wniesionych umotywowanych podań o odroczenie opłat do Rad wydziałów humanistycznego i matematyczno - przyrodniczego, odroczeń nie uzyskali, zechcą zgłosić się w Lwowskim Komitecie codziennie w godz. 19—20.

— Wykład w Ognisku Oficerów. W piątek, 13 b. m., o godz. 17:30, odbędzie się w Ognisku Oficerów przy ul. Fredry 1. 1 — wykład porucznika - pilota Bleichera Michała z 6 pułku lotniczego: „O fotografii lotniczej”.

— 40 i 50-cio groszowe znaczki stemplowe zostały wycofane i tracą swą ważność od 15 bm.

— Sytuacja w bankach warszawskich. Przesilenie gospodarcze z powodu braku środków obrotowych, coraz bardziej wzrasta. Transakcje inkasowe i przekazowe zmniejszyły się w październiku o trzecią część w stosunku do września. Obroty walutowe bez zmian, wynoszą stale na giełdzie warszawskiej równowartość 400.000 dolarów dziennie. Regulacja dawnych zobowiązań trwa w dalszym ciągu. Operacje dyskontowe przedstawiają się gorzej. Trudność zdobycia gotówki na czas odbiera możliwość terminowego wykupu weksli. Ilość weksli zaprotestowanych wyrosła w październiku o kilka procent w stosunku do września. Bank Polski na 340 milionów zł. przyznanych kredytów dyskontowych, zużytkował około 290 milj. zł. Ilość weksli, zaprotestowanych przez Bank Polski wyniosła 9 proc. i wzrosła o 2 proc. w stosunku do września br.

— Aresztowanie lwowskiego „redaktora” za... kradzież. Wczoraj aresztowano odpowiedzialnego redaktora tygodnika „Reforma”, Michała Chorusa, za kradzież pała w kawiarni „Europejskiej” na szkodę sportowca Józefa Słoneckiego.

— iz czynu tego dopuściła się Józefa Szpunarówna, która krytycznej nocy bawiła u Dziuby.

Aresztowana, przyznała się do winy, a za powód zbrodni podała chęć zemsty; uwiedziona przez Dziubę straciła posadę, a nie mając środków do życia zesłała na bezdroża.

Co się stało w mieście?

— Skutki nieostrożności. Anna Wandec, 18-letnia służąca u Hipolita Nowickiego, urzędnika, zam. przy ul. Pijarów 1. 11, nalewała z 10-litrowej bańki naftę do palącej się lampy tak nieostrożnie, że nafta się zapaliła. W jednej chwili stanęła Wandecówna w płomieniach, tak, że dopiero przy pomocy znacznego strumienia wody zdołano ogień ugasić. Poparzoną na całym ciele odwieziono do szpitala.

— Ofiara brutalnego męża. Do szpitala przywieziono wczoraj Irenę Pańków, żonę murarza, zamieszkałego przy ul. Nenckiego 1. 10, którą mąż w czasie sprzeczki tak silnie kopnął w brzuch, że straciła przytomność.

— Poród na ulicy. Marija Lachnińska, zam. przy ul. Benedyktynskiej, w przechodzie ulicą Lyczakowska, w bramie realności 1. 45 urodziła dziecko. Wezwane pogotowie odwiozło matkę do szpitala.

Delegacja urzędników państw. u premiera.

Warszawa. (Tel. wł.).

Premier przyjął delegację Zarządu gł. Stowarzyszenia urzędników państwowych. Delegacja zakomunikowała, że wśród urzędników panuje zaniepokojenie z powodu nieogładnej redukcji budżetu. Następnie delegacja domagała się lepszego uposażenia urzędników i jak najszybszej normalizacji i równowagi uposażeń. W końcu delegacja wyraziła przekonanie, że stabilizacja, przeprowadzona zostanie całkowicie do końca b. r.

Premier Grabski odpowiedział, że nie uważa za możliwą w sytuacji obecnej rewizji ustawy uposażeniowej, że jednak nie dopuści do pokrzywdzenia urzędników oraz poprze szczegółowe postulaty.

Podsekretarz stanu p. Studziński oświadczył, że stabilizację urzędników przeprowadza się w możliwie szybkim tempie, tak, aby zasadniczo zakończoną została z końcem bieżącego roku.

STRAJK W ELEKTROWNI ŁÓDZKIEJ.

Łódź. (Tel. wł.).

W Łodzi wybuchł w sobotę strajk robotników elektrowni w Łodzi, która jest własnością prywatną. Przyczyną strajku jest odmówienie żądaniom podwyżki płac. Miasto zostało pozbawione światła, grozi mu też wstrzymanie ruchu tramwajów. Kilku inżynierów w części uruchomiło elektrownię, strajk zaś trwa dalej. Rząd stoł po stronie pracowników, a nawet zagroził rządowi elektrowni represjami, jeżeli ruch nie zostanie przywrócony.

Śmierć pod kołami pociągu.

Przemyśl, 10 listopada.

(Od naszego korespondenta).

W nocy na 9 bm. dostał się pod koła pociągu towarowego na stacji Przemyśl-Bakończyce Franciszek Palata, liczący lat 21.

Palata poniósł śmierć na miejscu. Nieszczęśliwy, tak tragicznie zakończony wypadek, nastąpił wskutek nieostrożności Palaty, który w niewiadomym celu znalazł się w bezpośredniej bliskości jadącego pociągu i nie miał już czasu uniknąć niebezpieczeństwa.

Nieszczęśliwy wypadek na budowie elektrowni.

Przemyśl, 10 listopada.

(Od naszego korespondenta.)

Przy budowie elektrowni (dobudowa) na pl. Targowicy wydarzył się onegdaj nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą padł murarz Teofil Besz, doznawszy ciężkich ran na głowie, wskutek uderzenia cegłą. Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono go w stanie ciężkim do domu.

OBRABOWANIE MUZEUM ARCHEOLOGICZNEGO.

Sofja, w listopadzie.

Umieszczone w starej świątyni historyczne muzeum archeologiczne zostało obrabowane. Ofiarą rzemieślników padło wiele starożytnych monet i cennych starożytności — wartości kilku milionów lew. — Skradzioną też została wielka statuetka złota Aleksandra Wielkiego. Według dotychczasowych dochodzeń, złodzieje włamali się do muzeum przy pomocy kluczy podrobionych, a łup spuścili po kablu elektrycznym koło okna. Uwielzone cały personal muzeum, gdyż, jak przypuszczają, kradzieży tej dokonali niewątpliwie sprawcy, obeznani z lokalem. Do muzeów zagranicznych wysłano spis skradzionych przedmiotów.

Trzydziestodniowa głódówka.

Paryż, w listopadzie.

Pawien młody człowiek nazwiskiem Hoch w Amiens, przewyższył swą wytrzymałością bez pożywienia słynnego głodomora Succiego, który potrafił obejść się bez jedzenia przez 29 dni. Hoch zaś wytrzymał próbę 30-dniową, zamknąwszy się w szklanej trumnie, gdzie trwał bez ruchu, wstając tylko dla zmiany bielizny i obmycia się kolońską wodą. Zaopatrzył się tylko w dwie pigułki opium i 7 litrów osłodzonej wody. Nowy głodomór zamierza dalej ćwiczyć się w tym „sporcie” — nie wierzy jednak sam, by mu się udało pobić rekord głodowy Włocha Merlatti'ego, który wytrzymał 43 dni bez pożywienia.

NADESLANE.

Sekundariusz Państw. Szpitala Powszechnego.

Dr. Marek Damański

w chorobach narządu moczowego

ord. od 3—5. 565

Hetmańska 6, II. p.

Telefon Nr. 49—41.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Humor.

Kwiatki językowe.

„Porządne legowisko jest całkiem wykluczone, bo jeden musi spać na ziemi, co dla stanowiska moralności i zdrowia jest głęboko niebezpieczne. W tych warunkach jest moje życie rodzinne głęboko żałujące”.

„W tym domu klozet chylił się ku starości, jak na nim siedzę, jestem związany z niebezpieczeństwem życia”.

*
„Mam reumatyzm i czteroletnie dziecko. Wszystko skutki wilgoci”.

Schwytnie erotycznej morderczynie.

Lwów, 11 listopada.

Donieśliśmy onegdaj o ohydnych morderstwie dokonanych na osobie Józefa Dziuby, ślusarza w Łańcucie. Stwierdzono wówczas, że Dziuba zmarł śmiercią gwałtowną wskutek utraty genitaliów.

Wdrożone dochodzenia wykazały,

Kurjer ekonomiczny.

Dalsza reglementacja przywozu.

Lwów, 11 listopada.

Po wybuchu konfliktu gospodarczego z Niemcami został wydany zakaz przywozu z Niemiec szeregu artykułów. Ponieważ zachodziła obawa, że towary niemieckie będą dalej napływały do Polski, zakazy przywozu, stosowane z razu tylko wobec Niemiec, rozszerzono w połowie miesiąca sierpnia na **wszystkie państwa**. Od tego też czasu datuje się istna reglementacja przywozu, zwłaszcza że towary zakazane do przywozu zostały przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu **skontyngentowane**. W przewidywaniu, że zatarg gospodarczy z Niemcami zostanie w niedalekiej przyszłości zlikwidowany, kontyngent towarów zakazanych do przywozu został ustalony do końca r. 1925, podczas gdy samo rozporządzenie o rozszerzeniu zakazu przywozu na wszystkie państwa miało obowiązywać tylko przez okres 3-ch miesięcy od chwili wydania tj. do dnia 15 listopada br. — Na podstawie ustalonego kontyngentu towarów zakazanych do przywozu **specjalnie zorganizowana Centralna Komisja Przywozu** dokonała rozdziału kontyngentu na poszczególne firmy, a Ministerstwo Przemysłu i Handlu na podstawie materiału Centralnej Komisji Przywozu rozpoczęło wydawanie pozwoleń. Niestety **wydawanie pozwoleń do dnia dzisiejszego nie zostało ukończonych**, tak że szereg firm handlowych i przemysłowych od kilkunastu tygodni **nie może się doczekać zatwierdzenia podania**.

Jak się dowiadujemy rozporządzenie o rozszerzeniu zakazu towarów na wszystkie państwa **nie zostało zniesione z dniem 15 listopada** lecz zostanie przedłużone im dalsze trzy miesiące tj. do dnia 15 lutego 1926. Ponieważ rozporządzenie to

rozostawało w ścisłym związku z rokowaniami handlowymi z Niemcami i miało zostać zniesione z chwilą dojścia z nimi do porozumienia, przedłużenie rozporządzenia na dalsze trzy miesiące nie zdawałoby się wskazywać na pomyślny bieg rokowań handlowych z Niemcami i szybkie zlikwidowanie zatargu gospodarczego polsko-niemieckiego.

Tak więc znów przez dalszy okres trzech miesięcy **życie gospodarcze stanie przed zgorą reglementacji przywozu, kontyngentu itp.** — Należy zaś nadmienić, że listy towarów zakazanych zrazu tylko z Niemiec a następnie z wszystkich państw nie były układane pod kątem widzenia ochrony produkcji krajowej ani utrudnienia przywozu artykułów luksusowych, lecz miały **wyłącznie na celu utrudnienie importu z Niemiec**. Stąd na liście tych towarów znajdują się także takie, które u nas w kraju nie są wyrabiane, albo które są niezbędnie potrzebne dla naszej produkcji jako surowce, czy półfabrykaty.

Życzyćby sobie więc należało w interesie normalnego biegu życia gospodarczego, aby Ministerstwo Przemysłu i Handlu — o ile dalsze utrzymanie reglementacji przywozu jest już konieczne — przystąpiło **niezwłocznie do ustalenia kontyngentu przywozu na dalszy okres trzechmiesięczny**, tak aby rozdział kontyngentu mógł jaknajrychlej nastąpić, a w szczególności aby firmy, które zgłoszą zapotrzebowanie mogły jaknajrychlej przyjąć w posiadanie potrzebnych pozwoleń przywozu. — W ten bowiem sposób szkodliwy sam w sobie zatarg gospodarczy z Niemcami przybiera ostrzejsze formy, jakkolwiek przy dobrej woli **możnaby tego uniknąć**.

Dr. M. J.

—XOX—

* **Pożyczki budowlane.** Do 9 br. przyznała centrala Banku gospod. kraj. w Warszawie **701 pożyczek na 24 milionów zł.** a oddziały prowincjonalne 441 pożyczek an 12 milionów.

* **Protestowanie weksli na Węgrzech.** W najbliższych dniach pojawić się ma **nowe rozporządzenie**, które od 1 stycznia 1926 **zniesie 15-tu dniowy czas wyczekiwania** przy wekslach, tak że weksle, tak — jak to było przed wojną — w razie niezapłacenia protestowane zostaną w ciągu 48 godzin.

* **Bank ziemi Polskiej w Lublinie** sfuzjonowany został z Bankiem Handlowym w Warszawie, który zakupił znaczną część akcji Banku Ziemi Polskiej.

GIELDA LWOWSKA.

Ruch stosunkowo niewielki. Kurs na ogół utrzymane. Zainteresowanie dla akcji cukrowniczych zmalało. Chybie w zafiarowaniu po 4.— bez nabywców. Podaż Oikosów zwiększona. Popyt za Lokomotywami do 0.65 bez towaru. Akcje Ziem. Bk. Kred. 0.05 w żądaniu, 0.04 w płaceniu. Akcje handlowe w zaniędbaniu. Tendencja utrzymana. Usposobienie spokojne.

Kotowane: Hipoteczny 0.33, Przemysłowy 0.14, Chodorów 4.65 4.60 4.55, Cegielski 9.50, Gazolina 1.30 1.35, Niemojowski 0.35, Oikos 0.95, Rakszawa 0.70 0.75, Browary 6.90 7.10.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja chwiejna, lekko wyżkowa. Obroty średnie.

Dolary amer. 6.10 i pół do 6.11 i pół, dol. kanad. 5.63 do 5.68, koron. czesk. 0.17 i pół do 0.17 dwie trzecie, frank. franc. 0.27 i pół do 0.27 dwie trzecie, frank. szwajc. 1.14 i pół do 1.15 i pół, furty szterl. 28.55 do 28.80.

Złoto: 20 kor. 24.40 do 24.60, 20 frank. 22.60 do 22.90, 20 mark. 27.70 do 27.90, 10 rubli 30.80 do 31.20.

Srebro: kor. austr. 0.51¼ do 0.51 i pół, 5 kor. 2.58 do 2.66, floreny 1.30 do 1.33, ruble 2.14 i pół do 2.15 i pół, kopiejki za rubel 1.08 do 1.10.

GIELDA ZBOŻOWA.

Stagnacja w obrotach giełdowych i poza giełdowych. Duża podaż w zbożu chlebowym, jednakowoż brak towaru dobrej jakości. Tendencja na dół zniżkowa. Usposobienie nadal słabe.

Pszenica krajowa biała 20.50 do 21.50 zł. Pszenica krajowa czerwona 22.50 do 23.50 zł. Żyto małopolskie 14.75 do 15.25 zł. Jęczmień małop. browarn. 17.00 do 18.00 zł. Owies małopolski 16.00 do 16.50 zł. Ziemiaki przemysłowe 3.60 do 4.00 zł.

Zapisujcie się do Ligii Obrony Powietrznej Państwa.

KURJER SPORTOWY.

WIELKI BIEG ROZSTAWNY.

Bieg rozstawny Korpusu Ochrony Pogranicza trwa **w całej pełni**. Onegdaj nastąpiło **skrzyżowanie sztafet**, które minęły się na 1113 i 1114 kilometrze po 61 godzinach i 18 minutach biegu. W tym czasie sztafeta północna przebiegła 613 klm. 500 mtr., a południowa 675 klm.

PIŁKA NOŻNA W DWU CYFRACH

Kraków: Wisła—Wawel 4:0 (0;0). Zwierzyniecki—Sparta 3:3 (3;0).

Łódź: LTSG — Widzew 4:1. GMS. — WKS. 2:1 o puchar.

Katowice: Cracovia — Amatorski 7:0 (5:0). Diana — Iskra 7:3 (3:3). Bytom — Pogoń 4:1 (1:0).

Ruch — I. F. C. Katowice 8:3 (4:2).

Warszawa: Warszawianka — Legja 2:1. Warszawianka zdobywa puchar WZOPN-u. Polonia — Orkan 5:2.

Wiedeń: Amatorzy — Vienna 3:1 (2:0). Amatorzy zdobyli puchar austr. związku piłki nożnej. Florisdorf — Hakoah 2:2.

Budapeszt: Włochy — Węgry 1:1.

Zurych: Szwajcaria — Austria 2:0. Jeszcze jedna klęska Austrii, tem cięższa, że nieoczekiwana.

WYNIKI I RAIDU SAMOCHODOWEGO M. K. A.

Lwów, 11 listopada.

Jury Małopolskiego Klubu Automobilowego, na posiedzeniu, odbytem w dniu 5 b. m., ustaliło wyniki pierwszego raidu turystycznego samochodowego M. K. A., który odbył się w dniach 8—11 października b. r. na przestrzeni **Lwów - Kraków - Zakopane - Morskie Oko - Szczawnica - Krynica - Lwów**, w sposób następujący: **Nagrodę m. Lwowa — samochodowi Nr. 4 Lancja**, prowadzonemu przez p. **Kaplińskiego**.

Nagrodę Komisji Sportowej M. K. A. — p. Adamowi Kaplińskiemu.

Nagrodę p. A. Kaplińskiego — p. dr. Stefanowi Stenzlowi.

Nagrodę p. Albinowskiego — kierowcy wozu nr. 2 Citroen, szoferowi Bortiatyńskiemu.

Nadto przyznało Jury M. K. A. **wszystkim wozom, biorącym udział w pierwszym raidzie M. K. A. dyplom i plaketę honorową, zaś p. Zawidowskiemu specjalny dyplom za wysoce brawurową jazdę.**

Bez punktów karnych przybyły wozy: wóz nr. 4 Lancja p. **Kaplińskiego** z 18 punktami dodatnimi i wóz Nr. 6 Mercedes p. **dr. Stefana Stenzla** z 11 punktami dodatnimi.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin (505). Godz. 20.30. Muzyka komnatowa od czasów Haydna do Schönberga.

Wiedeń (530). Godz. 20.00. Marja Stuart, tragedia Schillera.

Praga (546). Godz. 20.00. Madame Pompadour, operetka Falla.

Zurich (515). Godz. 20.00. Fidelio, opera Beethovena.

Paryż (1750). Godz. 21.30. Koncert ku uczczeniu rocznicy podpisania pokoju.

Barcelona (325). „Toska”, opera Pucciniego.

Londyn (364). Godz. 17.15. Koncert. Zbudowanie Ultradynny, jest drobnością, gdy się zakupi części składowe i otrzyma dokładne wskazówki w firmie Kinofot, Lwów, 3-go Maja 11a.

Ważne Zgromadzenie Sekcji hokejowej L. K. S. Lechia odbędzie się 18 b. m. o godz. 19-tej, w sekretariacie klubu (ul. Rutowskiego 23).

AMERYKA WYGRYWA COUPE SCHNEIDER.

Puchar Schneidra, klasyczna wędrowna nagroda dla zawodów hydroplanów przypadła Ameryce, dzięki rekordowemu czasowi uzyskanemu przez pilota **Doolittle'a** na hydroplanie marki **Curtiss**, który przebył średnio na godzinę 374 klm. 210 mtr. Drugim był **Anglik Broad** z średnią szybkością na godzinę 324 klm. 210 mtr., trzeci **Włoch di Briganti**.

Puchar został ufundowany w 1913 roku, w roku bieżącym stał się **własnością Stanów Zjednoczonych**, dzięki trzem zwycięstwom w r. 1923 przez Cowes, 1924 i obecnemu Doolittle'a.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7:30. Środa 11 listopada 1925 r.

Helman Stanisław Żółkiewski

Dramat w 3 aktach Kazim. Brończyka. Odznaczony pierwszą nagrodą na konkursie dramatycznym Teatru Narodowego w Warszawie.

OSOBY:

St. Żółkiewski, kanclerz i hetman wielki koronny	J. Sosnowski
Regina Żółkiewska, hetmanowa żona	L. Barwińska
Janusz Żółkiewski, hetmański syn	Koczyrkiewicz
Król Zygmunt III. Waza	B. Brzeski
Książdz Podkanclerzy	K. Okornicki
Marszałek Sejmu	St. Lochman
Korytko, poseł	Wiatkowski
Maciejowski, poseł	G. Rasiński
Wojewoda Potocki	Michułowicz
Fredro, senator	Zabielski
Zegota, młody przyjaciel hetmański	Stępowski
Mikołaj Struś, starosta halicki	Bielecki
Aleksander Kalinowski, starosta kamieniecki	Kalinowski
Rogowski, namiestnik chorągwi litowskiej	Przystawski
Książdz Korecki	Milski
Konieczpolski, hetman pol. Sockachi, stary sługa het.	Dobrowski
Szlachcic, passonat	Czaki
Senator II.	Reiski
Posel	Wierzbicki
Pachoł	Fertner
Żołnierz I.	Hebensreit
Żołnierz II.	Czaszka
Goniec	Neumann
Epilog — Rzęcki. Senatorowie, posłowie, arbitrzy, rotmistrzowie, żołnierze. Dekoracje: Zygmunta Balka. Urządzenie sceny inspektora teatrów Ignacego Stahla.	

Reżyser: Józef Sosnowski.

TEATR NOWOŚCI.

Ceny zniżone.

Początek o godz. 7:30.

Środa 11 listopada 1925 r.

Jej Wysokość Tancerka

operetka w 3 aktach. Muzyka Waltera Goetza. Tłumaczenie Wincent. Rapackiego.

OSOBY:

Księżna Tylberg	Grabowska
Baronówna Helma	Rapacka
Baron Stein	Tatrzański
Bolko Welhofen	Sowiński
Jan Majburg	Ostrowski
Reusling	Hebenstreit
Tender	oficerowie
Simmer	
Anna, pokojówka	Skringerówna
Baumann, kamerd. barona	Szymański
Franciszek, służ Majburga	Kopczyński
Cimboletto, cygan hiszp.	Szosland
Elwira	
Ninetta	
Pepita	cyganki
Sylwia	

Dworzanie, damy dworu, cyganki i cyganie, mysitwi, służba. Kapelmistrz: T. Seredyński. Reżyser: Filip Kuligowski.

—OO—

Wynalazek Polaka.

Lwów, 11 listopada.

Franciszek Strzelczyk z Radzionkowa na Śląsku, kolejarz, wykombinował doniosły wynalazek w dziedzinie kolejnictwa. Mianowicie wynalazł on przyrząd, za pomocą którego, gdy tylko pociąg rusza, natychmiast zamykają się automatycznie drzwi wszystkich wagonów.

Wobec tego położy się kres nie-szczęśliwym wypadkom, powodowanym przez wskakiwanie i wyskakiwanie z wagonów będących w biegu. Podobno nawet już jedna z fabryk budujących wagony pertraktuje z p. Strzelczykiem w celu zakupu wynalazku.

—XO OX—

Ze świata.

+ **Ludność Europy** podług ostatnich obliczeń wynosi 450 milionów. Ludność całej kuli ziemskiej wyniosła w 1924 r. 1 miliard 800.000, podczas gdy w r. 1910 wynosiła tylko 1 miliard 680.000. Pomimo wojny przybyło w 4 latach 120 milionów ludzi.

+ **Lóż masonskich w Czechach** jest obecnie 11 a to: 5 czeskich, 1 słowacka, 3 niemieckie i 2 węgierskie.

+ **Proces przeciw 90 sędziom sowieckim.** W Charkowie rozpoczęła się rozprawa przeciw 90 tamtejszym adwokatom, sędziom, sekretarzom sądów itp. Oskarżono ich o wstrzymywanie i uniemożliwienie rozpraw w sądzie karnym za łapówki. Jednemu z podsądnych, sędziemu, udowodniono, że wziął łapówkę 40 razy. Rozprawa rozpisana na 2 miesiące.

+ **Rewolucja pałacowa** wybuchła w wiedeńskim szpitalu powszechnym, zwrócona przeciw profesorom Chwostekowi i Hocheneggowi, którzy poczynili starania, aby pozostawiono poszczególne oddziały sławnego tego szpitalu i wcielono do kliniki. Lekarze i lekarki tego szpitala urządzili jednogodzinny strajk i na wiecu sobotnim zaprotestowali przeciw tym zakusom, wykazując, że na tem wyszliby źle pacjenci tego szpitala, gdyż zmniejszono by znacznie liczbę łóżek i że nie leży to też w interesie lekarzy szpitalnych, którzy straciliby zajęcie. W strajku demonstracyjnym wzięło udział przeszło 100 lekarzy.

+ **Położenie polskich robotników sezonowych w Meklemburgu** i na Pomorzu jest straszne — pracodawcy traktują ich nieludzko a nawet biją pałkami gumowymi. Grupa robotników polskich w Meklemburgu zwróciła się do polskiego konsulatu generalnego z prośbą o zajęcie się ich rozpaczliwym losem.

+ **Instituto Mazziniano.** Dom w Genui, w którym urodził się w r. 1805 znany patriota włoski Giuseppe Mazzini, zmarły w r. 1872 uznano włoskie ministerstwo oświaty za pomnik narodowy. W domu tym urządzone zostanie „instituto Mazziniano”.

+ **Znana baletnica Krzesińska,** była kochanką Mikołaja II. rozwiódła się ze swoim mężem W. księciem rosyjskim Andrzejem Włodzimierzowiczem i wstąpiła do klasztoru w Chartreuse.

+ **Bestjańskiego morderstwa** dokonał onegdaj w Berlinie robotnik metalowy, 53-letni Krzysztoniak, który 46-letnią swoją żonę zakuł nożem kuchennym, zadawszy jej 10 połamieć. Po mordzie zbiegł, został jednak przytrzymany. Podczas dochodzeń okazało się, że Krzysztoniak utrzymywał z własną 19-letnią córką Jadwigą kazirodcze stosunki. Żona jego wykryła to i groziła doniesieniem karnym. To było motywem morderstwa. Uwięziono też córkę, która przyznała się też do utrzymywania kazirodczych stosunków z ojcem, tłumacząc się jednak tem, że ojciec ją do tego zmuszał.

Z sali sądowej.

ŚMIERTELNA RECEPТА.

Lwów, 11 listopada.

Wczoraj w sądzie okr. karnym rozpoczęła się rozprawa przeciw aptekarzowi, który pomylił receptę i zamiast spreprować lekarstwo co najmniej nieszkodliwe, nagotował jakieś trucizny, która w rezultacie stała się przyczyną śmierci człowieka.

Jako oskarżony staje N. Zieliński, magister w aptecce Mikolascha.

W roli poszkodowanego występuje ojciec otrutego dziecka, naczelnik stacji w Ożydiwie, p. Władich. Razu pewnego zachorowało kilkuletnie dziecko p. Władicha. Wezwany lekarz z Oleska dr. Weiss, po zbadaniu dziecka, zapisał lekarstwo, które podjęto w aptecce p. Mikolascha.

Gdy dziecku dano napić się owego „lekarstwa”, zmarło ono w konwulsjach. Lekarz Weiss zbadawszy

zawartość fiaszeczki, stwierdził iż nie była ona spreprowana według jego recepty i oddał sprawę do sądu.

Rozprawę odroczone celem wezwania świadków. Broni dr. Batorycki.

JESZCZE DEMATOWE OSZUSTWA.

Lwów, 11 listopada.

Markus Rogenberg oskarżony o oszustwo na szkodę Skarbu Państwa i swego spółnika Stanisława Kniżałki eksploatator wojskowego Demobilu w Sokalu, został od winy i kary uwolniony. Bronił adv. dr. Bromberg.

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowicza 7, 2384. od godziny 12-1, 3-5.

—XO OX—

Książki nadesłane do Redakcji.

Nasi Ministrowie Skarbu i błędy ich polityki 1918-1925 opracował Wacław E. Zieliński. Nakł. Gebethner i Wolff.

Dr. Józef Piotrowski: Katedra Ormiańska we Lwowie z 65 ilustracjami. Nakł. Kurji metrop. orm. kat. Lwów 1925.

Henryk Galle: Wypisy polskie, na 5 oddział szkoły powszechnej i klasy II szk. średniej wyd. M. Arcta Warszawa.

Ewa Białynia: Bolesław Chrobry. Wyd. jak wyżej.

Henryk Galle: Wypisy Polskie na kl. III wyd. jak wyżej.

Prof. Dr. Adolf Suligowski: Jak wzmocnić Polską Organizację Państwową? Warszawa. Gebethner i Wolf.

Stan. Szobar: Podręcznik do nauki jęz. pol. w Seminarjach Naucz. Wyd. M. Arcta.

Stefan Łaganowski: Przasławy i morza Cz. II wypisów geograficznych Wyd. M. Arcta.

Z. Fedorowicz: Polska: Krajobraz

i Człowiek, wypisy geograficzne. Wyd. M. Arcta.

S. Kwiatkowski: Uwagi o ustroju szkolnictwa ogólnokształcącego. Nakładem Książnicy-Atlasu Warszawa 1925.

Marjan Falski: Elementarz Powiatkowy z obr. K. Mackiewicza. Wyd. XI Nakł. jak wyżej.

Wład. Michalski: Przyroda Mar-twa zes. II. Nakł. j. w.

Julja i Marja Jaworskie: Co i w jaki sposób opowiadać dzieciom młodszym i starszym. Nakł. j. w.

Dr. Włodz. Koskowski: O niko-tynie i paleniu tytoniu Bibl. Hygien. Zesz. IX. Nakł. j. w.

B. Dyakowski: Zarys metodyki niższ. kursu nauki o przyrodzie. Nakł. j. w.

B. Gebert i Gebertowa: Opowia-dania z dziejów powszechnych. Cz. I. Nakł. j. w.

Jakóbiec: Das Deutschtum Le-sebuch I Teil. Nakł. j. w.

Zygmunt Weyberg: Krystalogra-fja opisowa. Nakł. j. w.

Kursa naukowe „WIEDZA” pod osobistym kierown. prof. Bugustawa Butrymowicza Kraków, Studencka 14. przyjmują wpisy na rok szkolny 1925/26.

Kursa obejmują:

1) Kursa maturalne: gimnazjum klasyczne, humanistyczne, neohumanistyczne i matematyczno-przyrodnicze 1-roczone i 2-letnie.

2) Kurs niższej szkoły średniej w zakresie 4-ch klas.

3) Kurs seminarjum nauczycielskiego 1-roczy i 2-letni.

4) Kurs szkoły handlowej jednoroczny i półroczny.

5) Analogiczne kursa pisemne wszystkich typów, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki, połączone zostały z Kursami zbiorowymi w Krakowie i prowadzone są przez uczących na powyższych Kursach profesorów szkół średnich równoległe z normalnym tokiem nauki tychże Kursów.

Na kursach „WIEDZA” udzielają nauki tylko naj-wybitniejsi siły fachowe gimnazjów krakowskich od 5 do 6-ciu godzin dziennie.

Spis grona profesorów do przejrzania w sekretariacie. Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów(enic). Dla wojskowych i inwalidów 25 procent opustu. Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie. 1815

Ogłoszenie.

Ludowa Spółdzielnia Spożywcza Spka z ogr. odp. w Bóbrce zwołuje na dzień 27. list. 1925.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2) Likwidacja Spółdzielni. 3) Wnioski. 659

Zarząd Spółdzielni.

Nauka i wychowanie.

UDZIELAM lekcji z zakresu szkół średnich (niższe gimnazjum). Zgłoszenia do admin. „Kurjera Lw.” pod „M. T.” 623

LEKcje zbiorowe pojedyncze rysunków malarstwa modelowania Zacharjewicza 3. 662

Kupno i sprzedaż.

MAM do sprzedania kilka tysięcy tegorocznego narybku karpia. Jan Piasecki, Młyn Rozhadów poczta Pomorzany. 571

NA SPŁATY! Wszelkie Maszyny i Motory poleca „PILOT” Lwów ul. Batorego 4. Prospekty darmo i opłatnie. 579

TOKARNIE, Strugarki, Wiertarki, Heblarki, Motory, Maszyny młyńskie, Kamienie, Pompy, Pasy poleca „PILOT” Lwów ul. Batorego 4 580

FIRMA

Marja Orłoś

dawniej

Wiktor Sedlaczek

pl. Kapitulny 3.

poleca pościel, bieliznę, płótna szyfony po bardzo niskim cenach. 596

Posady i prace.

PANNA młoda, władająca biegle językiem niemieckim, lubiąca dzieci poszukuje zajęcia popołudniowego. Zgłoszenia pisemne pod „Jotbe” do adm. „Kurjera Lwowskiego”. 638

LESNICZY z egzaminem rządowym i 5-cio letnią praktyką w hodowli i manipulacji leśnej poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia: Kinałewicz Brzeżany ul. Zieleny 10. 657

WDOWA w starszym wieku, po urzędniku prywatnym, obejmie zarząd domem (wraz z gotowaniem) najchętniej u starszego pana. Zgłoszenia pod „A. A.” do Administracji „Kurjera Lw.” 627

KIEROWNIK tartaku, katolik z długoletnią praktyką fachową, obeznany z manipulacją zagraniczną drzewa twardego, miękkiego oraz z wyróbką przy maszynach budowlanych, stolarskich, skrzynek i beczek, jakoteż z ekspedycją materiałów, poszukuje posady. Zgłoszenia listowne Antoni Wittmayer, tartak Wereszycy, poczta Lelechówka koło Lwowa. 658

STOLARZ poszukuje pracy, specjalista w odnawianiu antyków i nowoczesnych najgorzej zniszczonych. Pracę przyjmuje w miejscu jakoteż na prowincji nadogodnych warunkach. Zgłoszenia św. Zofi 7. dla stolarza. 648

Różne

Z GUBIONĄ książeczkę inwalidzką wystawioną na nazwisko Cural Mikołaj syna Piotra, zamieszkały w Kniażowskiem pow. Dolina unie-ważnia się. 656

Mieszkania.

DLA katolików pokój trzy-osobowy lub pokój, alkowa, łazienka, kuchnia do wynajęcia. Zgłoszenia administracja sub „Okolica Politechniki”. 661

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Meridol
Ziółkowy Spiritus do pielęgnowania ciała i NACIERANIA
Doświadczony środek domowy.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetry: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologia 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Reperuar” 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrimonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% drożej

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29 19. pod zarz. Z Kielbusiewicza.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroński.